

LAISVĖ
WEEKLY
102-02 Liberty Ave.
Ozone Park, N. Y. 11417
Telephone: 641-6887
Area Code 212

Entered as second
class matter at the
Post Office of Jama-
ica, N. Y., under the
Act of March 3, 1879

LAISVĖ

THE LITHUANIAN WEEKLY

LAISVE—LIBERTY
SAVAITINIS

Dalyje Queens apskrityje (N. Y.)	\$10.00
Kanadoje	\$11.00
Kitur užsienyje	12.00
Jungtinėse Valstijose	\$9.00
Pavienio egzemplioriaus kaina	10 centų

PRICE 10c

NO. 26

★ ★ ★ ★ ★

PENKTADIENIS, BIRŽELIO (JUNE) 29, 1973

OZONE PARK, N. Y. 11417

★ ★ ★ ★ ★

METAI 62-iejį

KRISLAI

SVEIKINTOJAMS DĖKUI
TAIKA - SUTVIRTINTA
NEVYKĖS ĮSALDYMAS
JUODŽIAUSIA DĖMĖ
GAISRIJ AUKOS

J. Gasiūnas

80-ojo gimtadienio proga daugelis mano bičiulių sveikino laiškučiais, telegramomis ir asmeniškai. Jie linkėjo man geros sveikatos ir ilgiausią darbinių metų.

Visiems sveikintojams noriu nuoširdžiai padėkoti ir kartu taipgi palinkėti geros jiems sveikatos ir ilgiausią laimingų metų.

Kai skaitysite šiuos žodžius, Nixono ir Brežnevo pasitarimai bus baigti ir Brežnevas bus grįžęs Maskvon.

Iš pirmųjų pasitarimo dienų atrodo, kad pasitarimai bus pilnai pavykę, taikos ir saugumo reikalai sutvirtinti, tarp Jungtinių Valstijų ir Tarybų Sąjungos santykiai žymiai pagerinti. Brežnevo misija Jungt. Valstijose bus pilnai pavykusi.

Kaip tik to nori abiejų šalių ir viso pasaulio liaudis.

Nixonas įsakas kainas išaldyti, atrodo, visai neišsprendžia sunkios ekonominės problemos.

Įsaldytos kainos tuomet, kai jos nesvietiškai pakilo, o algos palieka nepakelto. Tai didžiausias darbo žmonių apipilėjimas, kurio negali toleruoti darbo unijos. Dolerio vertė smarkiai puola žemyn. Infliacija didėja. Pelnagrobiai kraunasi dar didesnius pelnus.

Teisingai Komunistų partija ir darbo unijos reikalauja kainas smarkiai numazinti, pelnus paimti kontrolėn, arba algos turi būti žymiai pakeltos.

Watergate skandalo tyrimas taksų mokėtojams jau kainavo daugiau kaip du milijonus dolerių. O tam tyrimui nėra galo. Watergate suokalbinių skaičius nuolat didėja. Sumokėsime išlaidas visi, kaip "tėvo skolą".

Tyrinėjimas seks kelių mėnesių teismai. Vėliau kai kam teks ir kalėjime pasidėti. Bet ta juoda dėmė pasiliks, kaip vienas blauriausių skandalų Amerikos istorijoje.

Dar nežinia, kaip bus su Nixonu. Manoma gauti teismo leidimą - įsakymą Nixoną taipgi pasodinti liudininkų kėdėn. Matysime, kas iš to išeis.

Jungtinėse Valstijose gaisrai labai daugnuostolų padaro. Kasmet gaisruose žūsta maždaug po 6,500 žmonių, tarp kurių trečdalis esti vaikų. Apie 100,000

BREŽNEVO MISIJA AMERIKOJE PUIKIAI PAVYKO

Demonstracija reikalavo naujų rinkimų ir taikos

Washingtonas. Tūkstančiai dalyvavo demonstracijoje birželio 16 d. Demonstrantai smerkė Watergate suokalbinius, reikalavo suspenduoti Nixoną ir paskelbti naujus prezidentinius rinkimus. Taipgi reikalavo baigti Kambodijos bombardavimą, išlaikyti taiką Indokinijoje.

Kadangi tą dieną TSRS vadas Brežnevas atvyko į Washingtoną, tai demonstrantai entuziastingai jį sveikino. Jie iškėlė laikė didžiulę vėliavą su užrašu: "Welcome Brezhnev - Trade Means Jobs".

Demonstracijoje dalyvavo įvairių politinių ir religinių pažvalgų žmonių. Gerą dalį demonstrantų sudarė komunistai su savo vėliavomis ir šūkiais.

Kovoja fašizmą

PREMJERAS BLANCO

Madridas. Diktatorius Franko bando sutvirtinti savo fašistinį režimą, paskirdamas premjeru reaktinį admiralą Blanco. Bet kova prieš fašizmą visoje Ispanijoje tęsiasi.

Pamplonos pramoninė provincija streikų apimta. Daugiau kaip 20,000 darbininkų streiko lauke. Daugiau ir daugiau fabriku ir krautuvų užsidaro.

WASHINGTONAS. Nors dabar nedraftuojama jaunųjų į militarinę tarnybą, bet visi 18 metų jaunuoliai verčiami užsiregistruoti. Militarinė tarnyba praneša, kad apie 20 proc. Jaunuolių visai nesiregistruoja.

vaikų gaisre apdega ar kitaip susiželdžia.

Gaisrageriams sunku sužinoti, kuriame kambaryje gaisro metu esti vaikų. Todėl nemaža vaikų žūsta. Bet dabar yra išrastas tam tikras prietaisas, kuris gali gaisragesiems duoti signalus, kur vaikai randasi gaisro metu. Tai tikimasi sumažinti nuo gaisro nukentėjusių vaikų skaičių.

PARYŽIUS. Jungtinių Valstijų ir Šiaurės Vietnamo įgaliotiniai pradėjo pasitarimus dėl suteikimo ekonominės paramos nuo amerikiečių bombardavimų nukentėjusiems Šiaurės Vietnamui, kuris reikalauja pustrėčio bilijono dolerių atlyginimo.

"Kaunas-Maskva" traukinys

KAUNAS, VI. 14 (ELTA). Kaunas-Maskva - tokiu maršrutu ir pirmąjį reisą vakar išvyko naujas keleivinis traukinys. Iškilmingai jį palydint, šilumvežio mašinistui N. Tolkovui ir kitiems naujojo traukinio brigados nariams geležinkelio stoties ir garvežių depo kolektyvų atstovai iškėlė gėlių, palinkėjo sėkmingo kelio. Apie pirmąjį kelią traukinio brigadai primins ir iškeltas atminimo laiškas.

Traukinys "Kaunas-Maskva" kursuos kas antrą dieną. Jo sąstate - keliolika ištaigingų vagonų.

Johnsonas apie Kenedžio žudikus

Žurnale "Atlantic Monthly" prez. Johnsono draugas Leo Janos rašo, kad Johnsonas buvo įsitikinęs, jog tai buvo ne vieno Oswald darbas nužudyti Kenedį.

Centralinei Žvalgybos Agentūrai nepasisekus Kuboje invaziją atlikti, tuomet suokalbiniškai nusitarė nužudyti prez. Kenedį, kaip suokalbinių priešą, pasakęs Johnsonas.

Panaikino 4,700 plieno darbų

Johnstown, Pa. Bethlehem Steel korporacija čia panaikino 4,700 darbų, palaido tokių skaičių darbininkų iš darbo, sumažino darbo jėgą 46%.

Plieno darbininkų unijos prezidento Abel susitarimas su plieno korporacija mis nedraudžia mažinti darbų ir atleidinėti darbininkus. Plieno darbininkai piktnasi tokio susitarimu.

CHICAGO. Mirė 101 metų amžiaus F. Fraskė, paskutinis armijos veteranas, karlavęs su indėnais.

ROMA. Italijos Komunistų partija jau turi daugiau kaip pusantro milijono narių. 1972 metais gavo 123,000 naujų narių.

Leonidas Brežnevas ir prezidentas Nixonas pasirašo sutartį dėl limitacijos branduolinių ginklų tarp abiejų šalių ir tuo klausimu galutinio susitarimo 1974 m. pabaigoje.

NAUJIENOS IŠ LIETUVOS

VALOMI EŽERAI

VARĖNA. Melioracijos statybos valdyba pirmoji ėmė valyti pelkėjantį ežerą. Praėjusiais metais iš Druskonio ežero žemsiurbė pašalino 38,5 tūkst. kubinių metrų nuosėdų (saprolijo), kurių sluoksnis ežere siekia 14 metrų. Ekskavatoriais iškasta 38,1 tūkst. kubinių metrų grunto.

Respublikinis vandens ūkio projektavimo institutas daro projektus dar trims Varėnos rajono ežerams valyti. Varėniškių patyrimą numatoma netrukus panaudoti, valant Kuršių marių kniaupos įlanką ir Rekyvos ežerą Šiaulių rajone.

VISUOSE NAMUOSE SVIEČIA ELEKTRA

PANEVŽYS. Rajono Adomavos kolūkyje kovo mėnesį elektrifikuota paskutinė kolūkiečių sodyba. Laikraštis "Tėvynė" praneša, kad po vieną kitą tolimą vienkiemį teliko elektrifikuoti "Ąžuolo", "Kelio į gyvenimą", Smilgių, Pašuojo kolūkiuose, Liberiškio tarybiniame ūkyje.

MIESTAS PLEČIA RIBAS

ŠIAULIAI. Pirmasis Šiaulių generalinis planas buvo paruoštas prieš dvidešimt trejus metus. Tada galvota, kad po dešimties metų mieste gyvens 42,000 gyventojų, o dar po tiek - 62,000. Bet pramonė vystėsi sparčiau, ir laikas pralenkė projektuotojų lūkesčius: jau 1960 metais Šiauliuose buvo daugiau kaip 65,000 gyventojų. Dabar jų - 100,000.

Prieš dešimt metų buvo paruoštas kitas generalinis užstatymo planas. Jis numatė plėsti miestą abiejose plento pusėse Bubių, Pageluvio ir kitų poilsiaviečių link. Naujoji gyvenamoji teritorija suskirstyta struktūriniais rajonais, išsidėsčiusiais po tris abi pusplento.

Kairėje kelio į Kelmę pusėje pirmasis ir antrasis

Lieporių mikrorajonai jau baigiami statyti. Pradėjo trečiojo, paskutiniojo mikrorajono, kuriame gyvens daugiau kaip 10,000 žmonių, statybą.

Baigtas naujojo Dainių gyvenamojo rajono detalus išplanavimo projektas. Teritorija tarp gatvių ašų užims 106 ha plotą. Numatomi 4 mikrorajonai, kurie bus užstatyti naujos serijos stambiaplokščiais namais. Šiame rajone gyvens apie 30,000 šiauliečių.

VIENOS ĮMONĖS RACIONALIZATORIAI

JONAVA. Azotinių trąšų gamyklos racionalizatoriai šiemet pasižadėjo sutaupyti valstybei 400 tūkst. rublių. Kovui nepasibaisas", įmonėje buvo užregruotas 100-asis novatorių pasiūlymas. Jie leidžia sutaupyti 98 tūkst. rublių.

Visuose gamyklos cehuose veikia visuomeniniai išradybos ir racionalizacijos biurai. Aktyviausiems novatoriams įmonė neseniai suėjo išvyką į Leningradą.

"EGLĖ ŽALČIŲ KARALIENĖ" - JAPONIŠKAI

VILNIUS. Iš Japonijos mus pasiekė Tokio ekonomikos instituto šių metų leidinys, kuriame skelbiama pirmą kartą į japonų kalbą išversta lietuvių liaudies pasaka apie Eglę, Žalčių karalienę. Knygoje taip pat spausdinamas mūsų kalbos tyrinėtojo Algirdo Sabaliausko straipsnis apie Antuaną Meje. Lietuvių liaudies pasaka atspausdinta lietuvių ir japonų kalbomis.

Knygą mums atsiuntė minėtų dalykų vertėjas - šio instituto profesorius Ikuo Murata, kuris prieš keletą metų savarankiškai išmoko lietuvių kalbą. Laiške, parašytame lietuviškai, profesorius pasakoja apie naujus jo vertimus iš lietuvių į japonų kalbą.

Susitarė su Nixonu baigti siautėjusį šaltąjį karą

Washingtonas. Diplomatiniuose rateliuose pripažįstama, kad TSR vado Brežnevo misija Amerikoje puikiausia pavyko.

Brežnevui čia atvykus, TSRS užsienio reikalų ministras Gromyko ir JAV valstybės sekretorius Rogers, Brežnevui ir Nixonui matant, pasirašė kultūros, transporto, vandeninių ir farmų reikalais sutartis.

Vėliau, po pasitarimų, Brežnevas ir Nixonas pasirašė porą sutarčių. Viena įgalioja skubinti branduolinių ginklų limitacijos sutartį dar 1974 metų pabaigoje; kita baigia šaltąjį karą tarp abiejų šalių ir sudaro tinkamas sąlygas taikingai koegzistencijai. Taipgi pasirašė bendrą pareiškimą, kuris žymiai sutvirtina abiejų šalių santykius.

Iš Washingtono abu buvo nuvykę į San Clemente, Calif.

Sekmadienį Brežnevas kalbėjo 45 minutes per televiziją ir radiją. Jis džiaugėsi sėkmingų pasitarimų rezultatais, kurie suteikia visam pasauliui daug vilčių išlaikyti taiką ir saugumą. Sakė, kad 1974

Peronas grįžo namo

Buenos Aires. Buvęs Argentinos diktatorius Peronas iš Ispanijos grįžo namo. Peronistų valdžia jį iškilmingai priėmė.

Daugiau milijonas žmonių susirinko jį pasitikti. Bet buvo tūkstančiai ir Perono priešų, kurie protestavo prieš jo grįžimą. Ištiko muštynės ir apsišaudymas. Užmušta apie 30 žmonių, sužeista daugiau 400.

Už Puerto Rico nepriklausomybę

New Yorkas. Puerto Rico Komunistų partijos delegacija turėjo pasitarimą su tokia pat Jungtinių Valstijų Komunistų partijos delegacija ir padarė bendrą pareiškimą, kuriame pasisakoma bendrai kovoti už Puerto Rico nepriklausomybę.

Pareiškime nurodoma, kad Amerikos imperializmas naudoja Puerto Rico salą, kai savo koloniją.

NEW YORKAS. Liberalinis savaitinis žurnalas "Nation" ragina Nixoną ir Agnew rezignuoti ir naujus rinkimus pravesti.

metais prez. Nixonas atvyks į Maskvą toliau tęsti abiem šalim ir viso pasaulio žmonijai naudingus pasitarimus.

Pirmadienį, birželio 25, Brežnevas išvyko namo. Kelionėje jis trumpai sustojo Paryžiuje pasimatyti ir pasitarti su Prancūzijos prezidentu Pompidou.

Gali pašaukti Nixoną liudyti

Washingtonas. Watergate skandalo specialus prosekutorius A. Cox pasakė, kad jis svarsto šaukti Nixoną į teismą liudyti.

Jis mano gauti teismo leidimą įsakymą Nixonui liudyti Watergate suokalbinių teisme.

Yablonskių žudikam milijonas dolerių

WM. J. PRATER

Erie, Pa. Yablonskių žudikų teisme buvęs mainierių unijos organizatorius Wm. J. Prater liudijo, kad unijos viršininkas Albert Pass žadėjęs Yablonskių žudikams sumokėti milijoną dolerių, kai tik jie atliks tą darbą.

Prater jau pirmiau rastas kaltu Yablonskių žudyme. Dabar teisiamas Albert Pass, kaip vienas suokalbinių nužudyti buvusio unijos prezidento Boyle oponentą Yablonski.

DENVER, Colo. Romos katalikų kunigas Groppi čia kalbėdamas pasakė, kad Kambodijos bombardavimas yra amerikiečių rasištinis karas prieš kitos rasės žmones.

Mirė du poetai

Washingtonas. Birželio 13 d. mirė dipukas poetas Jonas Aistis-Aleksandravičius. Washingtono kapinėse palaidotas.

Gegužės 20 d. Providence, R. I., mirė rašytojas-poetas kunigas Mykolas Vaitkus.

LAISVĖ

LITHUANIAN
WEEKLYPUBLISHED BY THE LITHUANIAN COOPERATIVE
PUBLISHING SOCIETY, INC.
Published weekly (Fridays)

102-02 LIBERTY AVENUE, OZONE PARK, N. Y. 11417

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y.
Established April 5, 1911

ANTHONY BIMBA, Editor

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	\$9.00	Canada, Lat. Amer., per year, \$10.00
United States, per 6 months 5.00		Canada, Lat. Amer. 6 months \$5.50
Queens Co., per year	\$10.00	Foreign countries, per year, \$12.00
Queens Co., per six months \$5.50		Foreign countries, 6 months, \$6.50

Viskas priklausys nuo geros valios

Šie žodžiai rašomi pradžioje savaitės. Tarybų Sąjungos Komunistų Partijos generalinio sekretoriaus Leonido Brežnevo viešnagė ir pasitarimai baigėsi.

Visi geros valios, rimtai protaujantys amerikiečiai pripažįsta, kad tarybinės liaudies atstovas ir vadas padarė giliausią įspūdį, kad pasiektos tarp jo ir mūsų prezidento sutartys yra istorinės svarbos ne tik šiems kraštams, bet ir visam pasauliui, kad jų įvykdymas žymiai praplės ir pagerins tarp abiejų kraštų santykius. O nėra jokia paslaptis, kad nuo tų santykių pobūdžio labai daug priklauso visa pasaulinė situacija, visi santykiai tarp socialistinio ir kapitalistinio pasaulių, pasiekimas ir išlaikymas pastovios pasaulinės, visuotinės taikos, galimybės visai žmonijai didesniais žingsniais žengti pirmyn į geresnį, šviesesnį rytojų.

Jau vien tik paminėjimas pasirašytų sutarčių aki-vaizdžiausiai parodo Brežnevo misijos toliau pagerinti santykius tarp Amerikos ir Tarybų Sąjungos didžiulį pasiekimą. Dabar jau pilniausiai aišku, kad įvairių reakcinių elementų desperatiškos pastangos Brežnevo misijai pakenkti, buvo veltui. Atrodo, kad jos nė mažiausios įtakos nepadarė. Jos dargi žymiai prisidėjo prie šios istorinės kelionės išpopuliarinimo, išreklamavimo, padidino ja susidomėjimą.

Padarytos devynios naujos sutartys: transporto, agrikultūros, vandenynų tyrimo, kultūros, branduolinių ginklų ir energijos, išvengimui branduolinio karo, prekybos, mokesčių ir oviacijos. Visos jos svarbios, gyvenimiškos, reikalingos, liečiančios svarbius tautų ir žmonių reikalus.

Bet, žinoma, pasiekimas ir pasirašymas sutarčių dar toli gražu ne viskas, yra tik dalis laimėjimo. Jos mažai tereiškia, kol jos tik ant popieriaus. Jos įgauna pilną prasmę tik tada, kai būna vykdomos gyvenime. O sutarčių vykdymui neužtenka vienos kurios pusės noro bei geros valios. Reikia, kad abi pusės norėtų ir būtų geros valios. Pav... šias visas sutartis, arba bent jau svarbiausias iš jų, turi užgirti mūsų Senatas pirma, negu jos bus pajudintos. O mūsų Senate jau organizuojamas griežčiausias joms pasipriešinimas, kuriam vadovauja atakliausias bet kokio Amerikos ir Tarybų Sąjungos santykių gerinimo priešas senatorius Jacksonas. Sakoma, kad jis jau turi susimobilizavęs keliolika senatorių. Savo nepateisinamą nusistatymą jie maskuoja neva netinkamu Tarybų Sąjungoje traktavimu žydų.

Taigi, tikrieji Brežnevo apsilankymo ir susitarimų laimėjimai išryškės tik ateityje sutarčių vykdymo arba bandymo vykdyti procese.

Sekmadienį Brežnevas kalbėjo per televizijos ir radijo tinklus. Jis plačiai nušvietė naujuosius, pagerėjusius santykius tarp Amerikos ir Tarybų Sąjungos ir jų reikšmę ne tik šiems kraštams, bet visam pasauliui. Išreiškė troškimą ir pastiprinimą, kad tie santykiai toliau vystys gerąją kryptimi, kad iš abiejų pusių bus nuoširdžiai stengiamasi susitarimus vykdyti ir t. t. Savo gražią, šiltą kalbą svečias baigė linkėjimu Amerikos žmonėms pasisekimo, laimės ir džiaugsmo.

Aišku, kad Brežnevo kalbos klausėsi milijonai ne tik Amerikos, ne tik Tarybų Sąjungos, bet viso pasaulio žmonių. Mums atrodo, kad jo kalba padarė Amerikos žmonėse giliausią įspūdį.

Reakcininkai neriasi iš kailio

Washingtonė veikia kraštutiniausių reakcinių lizdas, pasivadinęs "Liberty Lobby". Jo tikslas daryt spaudimą į išrinktus valdininkus, kad jie neprimtų jokio įstatymo, nedarytų jokio žygio, kuris kaip nors galėtų palengvinti darbo liaudies gyvenimą. Tai monopolistinio kapitalo įrankis savo interesams ginti.

Brežnevo apsilankymas, aišku, "Liberty Lobby" galvalams neduoda nė naktinės miegoti. Jo ir jo atstovaujamoms šalies niekinimui jie išleido platų aplinkraštį ir jį išsiuntinėjo visiems laikraščiams. Gavome ir mes.

Bešmeiždami ir niekindami komunistus ir jų judėjimą, reakcininkai kartais didesniai Amerikos žmonių pagąsdinimui, prieš savo norus, žinoma, juos ir išpopuliarina. Štai kai ir šitame savo antikomunistiniame aplinkraštyje jie sako:

"Ana, 1917 metų sausio mėnesyje visame pasaulyje tebuvo keletas tūkstančių komunistų. Tikrai keletas tūkstančių! Jie neturėjo jokios teritorijos, jokios valdžios. Visame pasaulyje iš jų buvo juokiamasi, ir dauguma žmonių juos laikė juokingais puskvailiais su nepavojinga bomba vienoje rankoje ir Komunistų Manifestu kitoje rankoje.

1917 metais Nikolausą Lenino pasekėjai, apart savo pasiaukojimo ir uolumo, savo sąmokslavimo ir pasibrėžto tikslo, nieko daugiau neturėjo.

Šiandien gi, 1973 metais, jie kontroliuoja vieną trečdį pasaulio teritorijos ir beveik pusę pasaulio žmonių!"

Kas ką rašo ir sako

TEISINA, GIRIA IR
GINA CHULIGANUS

Nėra jokia paslaptis, kad mūsų Amerikos mokyklose chuliganų yra daug reiškinių. Su tuo piktu yra aštriai kovojama. Sugauti chuliganai yra baudžiami. Niekas, absoliutiškai niekas bent jau viešai jų negiria, neteisina ir negina.

Ar chuliganų reiškinių pasitaiko ir socialistinių kraštų mokyklose bei įstaigose? Žinoma, kad pasitaiko.

Matyt, toks įvykis pasitaikė vienoje Tarybų Latvijos sostinės Rygos mokykloje. Bet vietoje chuliganų pasmerkti, Chicagos kunigų organas "Draugas" (birž. 18 d.) savo vedamajame jį tiesiog garbina. Štai su kokia pagarba chuliganui kunigų laikraštis apie jo "žygį" rašo:

"Spalio revoliucijos šventės išvakarėse koks tai drąsus mokinys sudaužė Vladimirą - įstiklintą Lenino paveikslą. Portretas gulėjo ant grindų, apsuptas stiklo šukėmis, su apdaužytu pakaušiu, tur būt, bato kulnui įmintu. Iš klasės į klasę sklido laki žinia: "Vladimiras sudaužytas!" Direktorius iš susijaudinimo nežinojo ką daryti; lakstė iš klasės į klasę, šaukė ir pyko".

Štai jums dar vienas kanديدatas į šventuosius!

JIE IR ČIA PASIRODĖ
KVAILIAUSIAIS

Chicagos menševikų laikraščio redaktoriai nepasitenkino išplūdimo Leonido Brežnevo savo vedamajame ir pranešimuose apie jo atvykimą į Ameriką. Jie net nematė reikalo įdėti Brežnevo nuotraukos. Vietae jos, savo laikraštyje įdėjo biauřią karikatūrą ir padėjo po ją prašą: "Leonid Brezhnev".

Tuo, žinoma, jie tik dar kartą pasirodė pačiais kvailiausiais iš visų reakcinių žurnalistų.

Reikia pasakyti, kad didelė dauguma net ir buržuazinės spaudos apie Brežnevo apsilankymą ir pasitarimus su Amerikos vyriausybės žmonėmis atsiliepė gana rimtai ir korektiškai. Pripažino, kad Brežnevo misija yra garbinga ir padės toliau pagerinti santykius tarp Jungtinių Valstijų ir Tarybų Sąjungos.

APIE DIDŽIULĮ
ARGENTINOS LIAUDIES
LAIMĖJIMĄ

Urugvajaus "Darbe" (birž. 16 d.) Bronius Morkevičius šitaip apibūdina Argentinoje vėliausius pasiekimus:

"Argentinoje šių metų kovo 11 d. įvyko balsavimai šalies prezidento rinkimams. Laimėjo Perono partija "Justicialistai" su HEKTORU J. KAMPORA priešakyje, kuris pasižadėjo prieš balsavimus duoti amnestiją politiniams kaliniams ir sudaryti diplomatinis ryšius su viso pasaulio valstybėmis. Po kelių valandų pašėmęs valdžią KAMPORA tuojau pat leido politinius kalinius ir panaikino dekretą, kuriuo buvo uždrausta Komunistų Partija Argentinoje

veikti, o už 24 valandų - sudarė diplomatinis ryšius su KUBA, su VIETNAME, su DEMOKRATINE VOKIETIJA ir KOREJA, pasinaudodamas proga, nes tų visų valstybių buvo atvykę aukšti pareigūnai dalyvauti ant AKTO PEREMIMO-PERDAVIMO ARGENTINOS valdžios KAMPORAL.

Argentinos Komunistų partija, tik praslinkus kelioms valandoms po pasiskelbimo dekreto (naikinčio uždraudimą), tuojau atidarė savo klubus, kurie veikė slapta ir jau dabar Argentinos Komunistų partija turi du deputatus parlamente. Bet nereikia manyti, kad toks didelis demokratas tas KAMPORA arba PERONAS, nes juos liaudis kovodama privertė tokiais būti. Reikia nepamiršti, kad kariškieji "gorilos" nepašalinti, o pasitraukė jie patys".

SUKILĖLIAI
PRALAIMĖJO

Aną dieną "Laisvėje" rašėme, kad dipuikiškame Balfe prasidėjo "revoliucija". Senoji, nuversta valdyba atsisakė pervesti Balfo vadeles į naujos valdybos rankas, taipgi atsisakė Balfą perkelti į Chicagą. Reikalas atsidūrė valdiškame teisme. Dabar dipukų spaudoje skaitome pranešimą:

"Balfo teismas, tęsėsis dvi dienas, New Yorke baigtas antradienį. Naujai išrinktoji centro valdyba teismo sprendimu pripažinta teisėta ir veikia toliau. Per 30 dienų buvusioji valdyba turės perduoti dabartinei valdybai visą Balfo archyvą, dokumentus, raštines ir finansų knygas. Balfo statute buvo rasta eilė neišskumų ir neaptartos pačios pagrindinės taisyklės. Be to, anksčiau padaryti statuto pakeitimai nebuvo įtraukti. Pagal dabar turimą statutą direktoriai neturi teisės balsuoti. Teisėjas įsakė nedelsiant pertvarkyti ir papildyti Balfo statutą ir šaukti naują seimą, tvarkantį pagal atitinkamai sutvarkytą statutą. Naujas seimas įvyks š. m. spalio mėn. gale arba lapkričio pradžioje. Seimas šaukiamas Clevelande".

VILNIAUS ŽMONĖS
SUSIZAVĖJO
AMERIKIEČIŲ ORKESTRU

Kaip žinia, San Francisco simfoninis orkestras lankydamsis Tarybų Sąjungoje, gastraliavo ir Tarybų Lietuvoje. Pasirodo, kad Lietuvos sostinės Vilniaus žmonės tapo amerikiečių muzikantų tiesiog sužavėti. Antai, "Tiesoje" (birželio 16 d.) Donatas Katkus sako:

"Tai iš tikro puikus orkestras. Trys nuostabūs vakarai perpildytoje filharmonijos salėje, klausant Sanfrancisko simfoninio, tapo įspūdinga ir taip jau turtingo šiemetinio koncertinio sezono kulminacija. Muzika, kuriai neegzistuoja nei kalbiniai, nei kultūriniai, nei pagaliau socialiniai barjerai, nepaliko abejingais nė vieno, kam nusišypsojo laimė pakliūti į taip nedidukę tarpuslų mūsų filharmonijos salę.

Vilniaus senamiesčio stogai

JUSTAS PALECKIS

VILNIUS

I. Daug keitės vėliavų ant kalno Gedimino - Valdžių, valdovų daug mūsų liaudis čia pažino. Kur smilko aukurai, kur sentėvių žinyčios, išaugo puošnios pilys, rūmai ir bažnyčios. Garbė dievams čia plaukė maldose ir dūmuose; Žmonėms - dangaus migla, o ponams - rojus rūmuose. Tekėjo kraujo daug Nerim iš gatvių aikščių, Neris atsimeina, kaip grūmės kunigaikščiai, Kutuzovo kariai kaip vijo Korsikietį, Kaip Kalinauskas liaudį čia sukilti kvietė, Kaip kilo kovose dėl laisvės ir dėl duonos Lietuvoje čia pirmos vėliavos raudonos.

II. Kadaisė Lietuvoje be Vilniaus baigėm trokšti, Nūn kalbamės kasdien su Gedimino bokštu. Dar neseniai į Vilnį tik svajonėm traukėm, Nūn dainos atgimimo mums iš Vilniaus plaukia. Ne kaulų, ne karstų atvykom pavidėti, Ant aukurų senų aukų nemanom dėti. Ne klūpoti atėjome prie Aušros Vartų - Kita aušra dabar vilioja mūsų kartą, Nes šiandien mūsų tauta suprato didžią tiesą - Su Vilniun lemta kurti jai savo buitį šviesią. Naujam gyvenimui sau Vilnių mes laimėjom, Čia ateities saulėtos pagrindus padėjom.

III. "Čia jūsų gatvės tik, namai gi mums priklauso!" - Turtuoliai sakė tiems, kas valgė duoną sausą. Kada maištu, rūstybe Vilniaus liaudis tvinko, Pamatėme - ir gatvės čia ne darbininko, Ir šeimnininkas - tas, kurs viską kūrė, statė, - Vien skurdo giltinę per amžių amžius matė. Iš pagrindų dabar čia viskas atsimainė; Kiti laikai dabar, ir kitos mūsų dainos. Kas šiandien čia namų ir gatvių šeimnininkas? - Jums atsakas tebus tik vienas - "Darbininkas!" Dabar priklauso jam visi šios žemės turtai - Kas pastatytą jo, kas jo paties sukurta.

Vilnius,
1948-1949PAPROČIUI GRESIA
PAVOJUS

SINGAPŪRAS. Filipinų katalikų bažnyčios vadovai paragino šios salų valstybės gyventojus atsisakyti įprastos čia rengiamose vestuvių iškilnėse procedūros, kurios metu jaunieji apibėriami ryžiais. Jie pareiškė, kad, panaikinus šią tradiciją, Filipinai galės sutappyti daug ryžių, kurių taip trūksta gyventojams. Pagal paplitusius papročius svečiai apibėria jaunuosius suaugusius rinkitinių ryžių, tuo pačiu linkėdami jaunavedžiams laimės ir šeimyninės gerovės.

Tarptautinėje arenoje Sanfrancisko muzikus kažkaip savaime užgoždavo bostoniečiai, niujorkiečiai, filadelfiečiai ir kiti nemažiau garsūs kolektyvai. Nenuostabu, kad apie šį orkestrą nedaug ką nežinojome. Ir šį mūsų svečių kelionė - tai pirmas jų žingsnis ne tik Tarybų Sąjungos, bet ir apskritai Europos koncertų salėse. Tačiau jų dabartinio turne pasisekimas liudija, kad geriausių pasaulyje ansamblių skaičių teks praplešti dar vienu, turinčiu savą veidą, savą muzikinę kalbą ir tradicijas".

Amerikietės
lietuvės laiškas
Brežnevui

June 19, 1973

Mr. Leonid Brezhnev
USSR Embassy
1609 Decatur, N. W.
Washington, D. C. 20011

Dear Mr. Brezhnev:
Millions of Americans are happy with your visit to our country, and welcome the thought of improved relations between America and the USSR.
As a native born Lithuanian-American, whose parents were born in Lithuania, your visit has a special meaning for me. For years, all those of us who have cherished the heritage of our parents have been forced to endure the sneers, the hostility of the Soviet-haters.

Over the past decade or so, we have witnessed a gradual and welcome change. Those who formerly sneered at the very existence of your nation, now (thanks to the cultural exchange and the Olympics) speak of the high calibre of your athletes, your artistic performers, with respect and admiration.

Many seem to regard little Olga Korbut as a product of America rather than the USSR. All these changes are for the best, and are welcomed by all people of good will. Only through peaceful co-existence will mankind continue to flourish and survive.

We hope that talks between America and the USSR will result in erasing ALL areas of tension, and will lead to a mutual exchange in science, medicine and outer space which will be of benefit to all the PEOPLES - rather than a mere handful of monopolies, as is all too true of our nation.

We hope, too, that talks in disarmament will lead to a meaningful reduction in armaments, nuclear testing - and that Peace will become a reality - rather than just another word in the Dictionary.

People of America wish to return to Peace! They are sick of government leaders and the military subjecting American boys to militaristic adventures throughout the world! Young men, also, wish to return to normalcy. They yearn for careers in peace-time activities. They dream of eradicating cancer, multiple sclerosis, muscular dystrophy and other scourges of our generation. Perhaps, with a sincere agreement between our two countries, this may be realized. We may discover that a closer cooperation between our two countries, this may be realized. We may discover that a closer cooperation between our two countries will prove a greater boon to the people of America than to those of your nation.

May you find your visit an enjoyable and informative one, and may our talks with President Nixon prove most fruitful.

Respectfully,
NELLIE DE SCHAAF

AMERIKOJE IR LIETUVOJE

Tuo Lietuvos nenustebinsi...

Eugenija GEDMINAITĖ
mokytoja

Vieną žiemos vakarą, sukinėdama radijo aparato rankenėles, staiga išgirdau: "Čia kalba "Amerikos balsas".

Atvirai pasakius, gerai žinau to "balso" esmę, tad buvau benusikanti kitur, bet stabtelėjau - kalbėjo apie man gerai žinomąsias, apie švietimą. Ir štai ką išgirdau. JAV gyvenantis lietuviukas svajoja, baigęs vidurinę, studijuoti dailę - esą, jau ir parodose dalyvavęs. Jei jam pavyktų gauti stipendiją...

Tie žodžiai privertė susimąstyti, prisiminti praeitį, kai ką palyginti.

Taigi, stipendija. Pas mus jaunuolis nė nepatikėtų, kad tai gali būti kliūtimi įgyvendinti savo didžiausią svajonę - pasiekti išsilavinimą norimoje srityje. Pas mus stipendiją gauna netgi globos netekęs vidurinės mokyklos abiturientas, jau nekalbant apie specialiųjų vidurinių ar aukštųjų mokyklų studentus. Pasirodo, kai ko taip giriame Amerikoje tai net gali būti jaunuoliui - svajonė, sensacija, apie kurią reikia per radiją pranešti!

... Kokių gi dabartinių Lietuvos vaikų svajonės? Laisvos valandėlės metu klausiu apie tai savo antrokių. Kyla rankų miškas - nori išsiskirti, Vaikai svajoja keliauti, dar dažniau buvoti cirke, teatre, keletas mergaičių norėtų papuošalų - "tokių, kaip suaugusiųjų", berniukai - būti žymiais sportininkais, lakūnais. Paprastos, vaikiškos, bet svarbiausios - labai realios svajonės. Nėra juose minčių apie gerą pavalgymą, gražų rūbą, retesnę žaislą; visa tai mūsų vaikai turi, ir jiems atrodo, kad kitaip negali būti.

Deja, kitaip yra toje pat "Amerikos balso" giriamoje visuomeninėje sistemoje. Taip buvo ir pas mus, iki atsikuriant Tarybų valdžiai.

Štai ir mano vaikystės laikų svajonės buvo tiesiog nepalyginamai kuklesnės ir pilkesnės, negu dabartinių Lietuvos vaikų. Jos, deja, būdavo visiškai suaugusių žmonių rūpesčiais atmettos. Atėjus mokesčio už mokslą terminui, ne vienas mano bendraklasė ašarojo, nežinodami, ar begalės toliau tęsti mokslą: ne juokas buvo tų dienų miestiečių sukrupstę 150 litų už vaiko mokslą. Dauguma tik vitrinose gėrėjomės gražesniu rūbu, žaislu, skanesniu maistu. Mums, kaip tam amerikiečiui vaikui, bet kokiu būdu mintis apie stipendiją tolesniam mokslui tęsti atrodytų pačia fantastiškesiausia svajone.

Menu, mokius Betygaloj, penktame skyriuje (1937 m.). Mokykla ruošė neturintiems mokiniams šelpi vakarą. Trūko lėšų. Paleido mus diena rinkti aukų.

Brendam pusnyiais su Petruskų Stasele. Kur? Pas turčius - laimėsime! Pakelė Berteškį Sveikauskas. Duodam tuščią lapą. "Pastudijavęs" antspauduotą blanką, išklaudinęs iki pagnagų išima. ... 20 centų.

Buniūnų dvarininkas Tiškus Bronius dosnesnis. Iš didelės piniginės prikrapšto žiupsnį variokų - 45 centus. Paškaičių Jankevičius ir Paluknės Navickaitė Regina

"neturi" nė cento. Dvariečių ponas Jacinos-Onuškevičius duoda puslitį. Tik Kaulakių mokytoja auksa blizgantį litą ir liepia grįžti į savo valsčiaus ribas. Mat, peržengė "sieną", čia teise "rinkliuoti" turi tik savo valsčiaus vaikai.

Graudu buvo grįžti, tik tiek telaimėjus savo vargstančių draugų labui. Bet pasirodo, kad kiti vaikai surinko dar mažiau. ...

Ir dar kitas "šviesios" vaikystės vaizdas vis nedingsta iš akių. Mano tėvelis buvo savanoris-kūrėjas, tad jau ko ko, o kalbų apie visų lietuvių lygybę ir visų pasiturimą gyvenimą tai ir jam, ir mums teko prisiklausyti.

Kartą Raseiniuos apsilankė A. Smetona. Miesto sode suruošė pobūvį. Rinkosi už stalų "patikimi", oprie varčių stovėjo sargyba. Tai buvo kariuomenės - visuomenės susivienijimo šventė.

- Draugystės diena, o įėjimą saugo?! - nustebom mama.

- Bijo. Iš rūsių subėgs basi, kiaušais keliukais, - tyliai paaiškino tėtis.

Kažin, ar prisimena kas juos, alkanus, išbalusius, didelėm apmėlusiom akimis ir nežinia kada praustais veidais.

Lyg pasaką dabar seki moksleiviams apie anų laikų bedalius, elgetas, budinčius "špalesiais" atlaidsus ir kitą ano meto skurdą.

... Tokius tad prisiminimus sukėlė atsitiktinai nugaristas "balsas". Gal kartais jo pasakomis apie buvusį prieškarinį "rojų" ir tiki tie, kurie patys jone išbandė, gal kartais svajonė apie stipendiją jaunuoliui ir yra dalykas, kuriuo galima nustebinti Ameriką.

Lietuvos - Tarybų Lietuvos - tikrai ne.

Istorija pasikartojo

1905 metais Juodoje Jūroje ant šarvuotio "Potiomkin" sukilo jūrininkai ir užvaldė karo laivą. Virš savaitę laiko jie plaukiojo į vieną ar kitą prieplauką gelbdami sukilėliams prieš caro jėgas. Paskui nuplaukė į Rumunijos prieplauką, patys išėjo ant kranto palikdami laivą.

Dabar tas patsai pasikartojo Graikijos karo laivyne. Vienas iš didžiausių ir moderniškiausių naikintojų "Velos" atsisakė dalyvauti karo laivyno manevruose, kuriuose dalyvavo Jungtinių Amerikos Valstijų, Italijos, Graikijos ir kitų NATO valstybių karo laivai.

Naikintojas "Velos" yra moderninis karo laivas, pastatytas Amerikoje, kuri JAV padovanojo Graikijai suvirtinimui jos karo laivyno. Prieš jį nedrįso ištolti kiti Graikijos karo laivai. "Velos" nuplaukė į Italijos prieplauką Fiumicino. Ten septyni karininkai ir apie 30 jūrininkų, kurie vadovavo sukilimui, paliko laivą ir gyvens užsienyje, įeigu Vakarų imperialistai neišduos juos Graikijos fašistų vyriausybei. D.M.S.

PUERTO VALLARTA. Meksikos lėktuvui susprogdus žuvo 27 žmonės.

Chorų saskrydis Šiauliuose

Tikrai malonu buvo atstovauti "Laisvę" respublikiniam chorų saskrydyje Šiauliuose, kuris įvyko birželio mėnesio 3 d. Nors į štabą atskubėjau kiek pavėlavęs, likus maždaug valandai laiko iki eisenos pradžios, rengėjai labai operatyviai sutvarkė visus reikiamus leidimus šventei fotografuoti, kad rankos būtų laisvos. Kai kam gali kilti klausimas, kam tie leidimai reikalingi? Dalykas labai paprastas. Ne todėl, kad iš viso būtų uždrausta, bet kad pašaliniai foto mėgėjai nekludytų spaudos darbuotojų užduoties įdomesnius momentus, kad jie nelakstytų po aikštę ir nekludytų koncertui. Šiaip mėgėjai šventės metu galėjo ištribūti fotografuoti kiek nori. Spec. leidimai ir gražūs žetona buvo skirti tik spaudos atstovams. Na žodžiu, organizacinė pusė buvo išdirbta iki smulkmenų. Štabistai kiekvieną atvykusį labai gražiai pasitikdavo, rasdavo šiltą žodį. O tokių interesantų buvo iš viso apie 4,000 žmonių. Beje, reikia atsiminti, kad vienas saskrydis Šiauliuose buvo anksčiau, 1963 metais. Tačiau tai buvo grynai vyrių chorų subuvinimas. Dabar susirinko vyrų ir moterų chorai. Toks renginys pirmas tokio žanro pas mus. Anot šventės vyr. dirigento LTSR nus, art. A. Jozėno, šis saskrydis - rimta repeticija būsimai jubiliejinei dainų šventei Vilniuje, 1975 metais.

Kadangi į miestą privažiavo daug jaunimo, todėl visur buvo pilna klegesio, jaunatviško juoko.

Miestas šventiškai pasipuošęs. Centrinėje Draugystės gatvėje gražiai išsiriikiavusios plėvesuoja lietuviškos raudona, balta, žalia vėliavos. Po generalinių repeticijų, sekmadienį 19 val. prasidėjo iškilminga eiseną per miestą, pro paminklą žuvusiems kariams, vadavusiems Šiaulius. Trata būgnai, skamba orkestrai. Kolonos priekyje vėliavnešiai, po jų saskrydis vėliava, už kurios vienoje gretoje vyriausio šventės dirigento su LTSR liaudies artistu K. Kaveckupriekyje. Po to gražiai išsiriikiavę praretintom gretom chorai. Vaizdas nepakartojamas. Reikalinga pačiam pamatyti, pajusti tą šventišką nuotaiką. O jau tų mūsų chorisčių grožis - kaip pasakoje. Šiokia diena jų neatstovai nuo paprastų žmonių. O kai užsideda koncertinius rūbus, nors prie širdies dėk, negali akių atitraukti. Kadrai taip ir lenda į objektyvą.

Po iškilmingos dalies, kurios metu praskambėjo pakiliai kantata "Leninui" (muz. V. Budrevičiaus, žodžiai - V. Rudoko), prasidėjo chorų pasirodymai. Kolektyvai keitė vienas kitą: čia jung-

tinis choras, po to masiniai ir pavyzdiniai moterų chorai, pavyzdiniai vyrų ir masiniai vyrų chorai, merginų chorai ir šventės pabaigai - vėl jungtinis choras. Kad programa būtų įvairesnė, pasirodė ir Šiaulių jaunųjų liai, gražiai sušokę keletą šokių.

Po koncerto, jei taip galima išsireikšti, prasidėjo visų kolektyvų bendras, improvizacinio pobūdžio pasirodymas. K. Kaveckui davus mostą, pirmiausiai nukambėjo nuostabi dzūkų daina "Tris dienas, tris naktis", ją pakeitė "Bijūnėlis", po to kanonas "Saulutė tekėjo". Štai iš vyrų pusės pasigirdo:

"Atskrend sakalėlis,
Per žalią girelę,
Atmušė sparnelius
Į sausą eglę".

Ją tuoj pačiupo visi chorai ir daina galingai nuvilnijo Lietuvos laukais. Okai chorai visu balsu užtraukė "Eisim broleliai namo", atrodė, kad estrados stogas pasikels.

Sventėje dalyvavo daug svečių iš Vilniaus, kurių tarpe teko matyti LKP CK pirmąjį sekretorių drg. L. Diržinskaitę, LTSR Kultūros ministro L. Sepetį, Šiaulių miesto garbės pilietį gen. V. Karvelį, eilę atstovų iš kitų respublikų ir t. t.

Saskrydžio dvasiai pilnai atitiko vieno mūsų poeto žodžiai:

"Uzdainuokim tokią dainą,
Kad pasaulyje Lietuva
skambėtų".

Taip, čia dainavo visa Lietuva, žemaičiai, aukštaičiai, dzūkai, suduviečiai, kuriuos visus apjungė meilė dainai, noras, kad Lietuva pasaulyje tikrai skambėtų gerąja prasme.

Koncerto pabaigoje kalbėjo LTSR Ministrų Tarybos Pirmininko pavaduotoja drg. L. Diržinskaitė, kuri pasidžiaugė gražiais laimėjimais, palinkėjo saskrydžio dalyviams ir toliau puoselėti liaudies dainą, nenuleisti sparnų ir dar drąsiau, ryžtingiau kilti aukštin.

Na, o kaip sekėsi kapsukiečiams? Kapsuką atstovavo du kolektyvai: Kapsuko cukraus fabriko pavyzdinis vyrų choras "Garsas", (vad. dėst. K. Knoras) ir pedagoginės mokyklos merginų choras (vad. dėst. P. Povilionis). Dėst. Povilioniui buvo patikėtos nelengvos jungtinio merginų choro vyr. dirigento pareigos. Tikrai malonu, kad mūsų Pranas su šiuo nelengvu uždaviniu susidorojo gerai ir jo debiutas praėjo sėkmingai.

Saskrydis paliko labai gerą, gilų įspūdį. Manau, kad mano žodžius patvirtins ir kelių pagyvenusių moterų pasisakymai, išgirdus liaudies dainas: "Ot, čia tai skamba, net už širdies stveria".

Pabaigai keletas pastabų šventėje atliktų kūrinių at-

KAUNO PADANGĖJE

NAUJI SVEIKATOS
CENTRAI

Siekiant pagerinti darbo žmonių sveikatos apsaugą Tarybų Lietuvoje, įsteigti nauji medicininės pagalbos centrai. Pirmieji tokie - nudegimams ir endokrininiams susirgimams gydyti - įsteigti Respublikinėje Kauno klinikinėje ligoninėje. Iki šiol sunkiais šių ligų atvejais Lietuvos medikai kreipdavosi pagalbos į broliškių respublikų gydymo įstaigas.

Naujas endokrininis centras, aprūpintas moderniais šiuolaikiniais laboratoriniais įrengimais, leidžia teisingai nustatyti diagnozes ir taikyti efektyvias gydymo priemones. Čia dirba prityrę medicinos instituto specialistai, kuriems vadovauja profesorius, medicinos mokslų daktaras J. Danyš. Kauno specialistams padeda TSRS Medicinos Mokslų akademijos eksperimentinio endokrininio ir chemijos hormonų instituto darbuotojai.

Įkuriant minėtus sveikatos apsaugos centrus, daug jėgų ir laiko skyrė docentas, LTSR Aukščiausiosios Tarybos deputatas P. Jasiškas.

"ĄZUOLYNO" MARŠAI

Kaune susikūrė naujas muzikinis kolektyvas - kultūros skyriaus pučiamųjų orkestras. Jis pavadintas "Ąžuolynu". Orkestrui vadovauja Aloyzas Marcinkavičius, 34 metų Vilniaus valstybinės konservatorijos auklėtinis.

Vasaros vakarais Laisvės alėjoje ir kitose centrinės miesto gatvės kauniečiai galės stebėti orkestro eiseną. Be to, "Ąžuolynas" rengs koncertus po atviru dangumi.

PASIRAŠYTOS SUTARTYS

Iš Lenkijos Liaudies Respublikos sugrįžo Medicinos instituto teorinės medicinos fakulteto prodekanas docentas V. Vaš-

žvilgiu. Dainos parašytos gražiai, gerai, bet ne visos atitiko masinių dainų charakteriui. Kai kurios buvo, mano manymu, per sunkios, parašytos nepatogiose vokalų pozicijose. Jos geriau skambėtų kameriniame koncerte. Reikalinga pripažinti, kad choristai su jomis susidorojo vistik gana gerai. Na, o tokios dainos, kaip St. Šimkaus "Užia girelę", tarybinio rusų kompozatoriaus I. Felcmno "Niekados" ir kt. praskambėjo tikrai pasigėrėtina.

V. GULMANAS.

6-ias puslapis

kelis. Jis viešėjo Bialystoke ir Krokovoje, susitiko su Medicinos akademijų atstovais. Buvo susitarta, kad bialystokiečiai ir kroviečiai studentai medikai, atvykę į Lietuvą, susipažins su Respublikine Kauno klinicine ligonine, viešės Vilniuje, Druskininkuose, Trakuose. aplankys šalies sostinę Maskvą.

Kauno medicinos instituto auklėtiniai viešės Bialystoko ir Krokuvos ligoninėse. Kauniečiai studentai aplankys Suvalkus, Augustavą, Krovų, Varšuvą, Zakopanę, Osvencimą, pabuvos garsoje Veličkos druskos kasyklose, susitiks su lenkų jaunimu.

JAUNŲJŲ DROBĖS

M. K. Čiurlionio dailės muziejuje atidaryta pirmoji miesto jaunųjų dailininkų paroda. Ekspozicija pasakoja apie Kauno šio kiadienius, geriausius jo žmones, vaizdingą miesto apylinkes, keliasdešimt jaunųjų tapytojų, grafikų ir taikomosios dailės specialistų parodai pateikė apie pustrčio šimto darbų. Plati ir įvairi taikomosios dailės darbų ekspozicija. Joje - spalvingi dekoratyviniai kilimai, keramika, odos reljefo darbai.

Šiuo metu Kaune gyvena ir kuria daugiau kaip du šimtai dailininkų. Jų parodas, miesto muziejuose sukaupyt menų vertybių ekspozicijas kasmet aplanko pusė milijono žmonių.

VAKARONĖ SU POETAIS

"Drobės" vilnos pramonės įmonių susivienijime įvyko poezijos vakaras. Svečiuose lankėsi poetai Paulius Širvytis ir Petras Keidošius. Jie skaitė darbininkams savo eilėraščius, pasakojo apie kūrybinį darbą.

Vakaronėje taip pat dalyvavo Kauno Muzikinio teatro solistai.

PARSIVEŽĖ "BELOVEŽO TAURĘ"

Su pagrindiniu tarptautinio pramoginių šokių konkurso prizų "Belovežo taure" iš Lenkijos miesto Bialystoko sugrįžo Kauno šokėjai. Kaunui šiose tradicinėse varžybose atstovavę Profsąjungų kultūros rūmų pavyzdinio pramoginių šokių kolektyvo "Sūkury" saviveiklininkai varžėsi su pajėgiausiais Varšuvos, Krokuvos, Bialystoko ir kitų kaimyninės šalies miestų šokėjais. Konkurse taip pat dalyvavo

Čekoslovakijos, Vengrijos ir Vokietijos Demokratinės Respublikos šokių meistras.

Tarptautinės klasės šokių grupėje geriausiai pasirodė kauniečių medikų pora Jūratė ir Česlovas Norvaišos.

PIRMOJI PLOKŠTELĖ

Sąjunginė plokštelių firma "Melodija" Rygoje išleido plokštelę su vienos geriausių Lietuvos skaitovės daugkartinės meninio skaitymo konkursų laureatės Stėfos Navardaitienės meniškai perskaitytu tekstu. Jumoro mėgėjai galės klausytis Žemaitės apsakymo "Klebono gospadinė", šmaikščių Vyt. Žilinskaitės humorų. Tai pirmoji tokio pobūdžio plokštelė.

NAUJA OPERA - PASAKA

Muzikinio teatro scenoje rampos šviesą išvydo nauja lietuviška opera-pasaka "Kupriukas muzikantas". Libretą ir muziką naujam spektakliui parašė pavarėžietis kompozitorius ir pedagogas Antanas Belazaras.

"Kupriukas muzikantas" - antrasis A. Belazaro kūrinys, pastatytas Kaune. Prieš porą dešimtųjų metų kompozitorius muzikinio teatro scenoje debiutavo su pirmąja pokario metų lietuviška muzikine komedija kaimo tematika "Aukšinės marios".

Naują operą-pasaką režisavo respublikos nusipelnusi artistė Aldona Ragauskaitė.

LITERATŪRINIS
VAKARAS

Lėlių teatre įvyko literatūrinis vakaras "Ach, tos godos, godos..." Programoje - rusų literatūros klasikų A. Puškino, A. Čechovo ir lietuvių rašytojų I. Simonaitytės, A. Vienuolio ir V. Šulcaitės kūriniai. Eilėraščius bei kūrinių ištraukas skaitė vakaro viešnia - Vilniaus valstybinio jaunimo teatro aktorė M. Dičpetrytė.

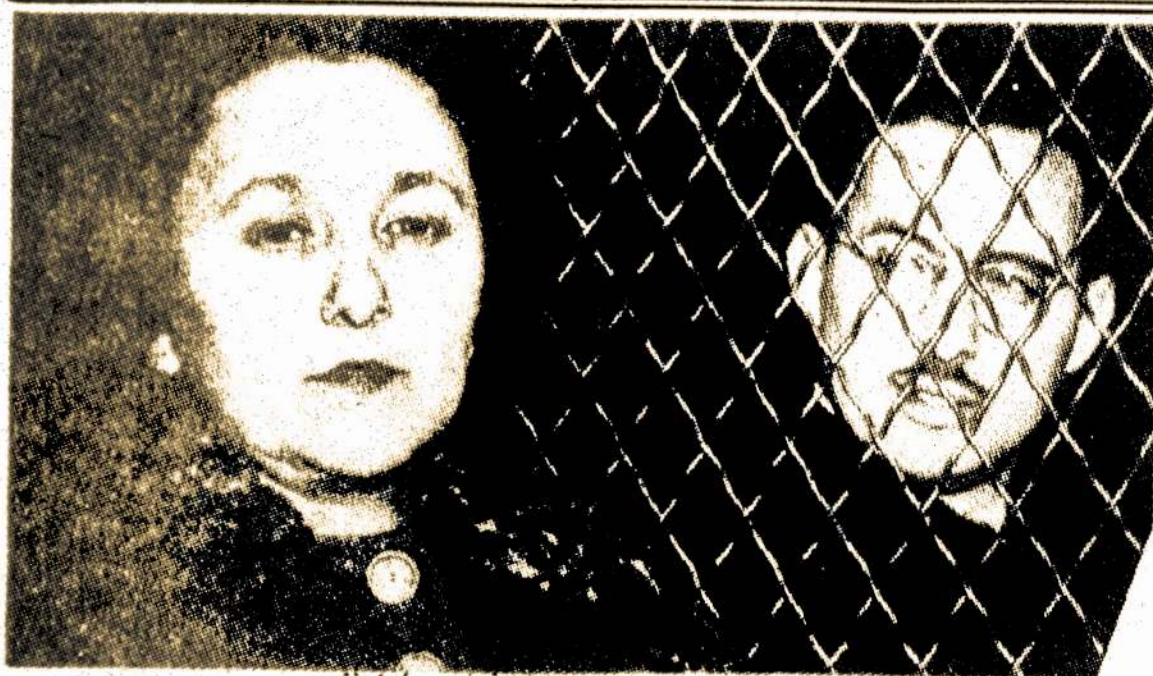
WACO, Texas. Agrikultūros sekretorius Butz pareiškė fermeriams, kad pigaus maisto gavyne pasibaigė. Maisto kainos pasiliks aukštos.

WASHINGTONAS. Methadone vaistai, vartojami gydyti narkotistus, taipgi sudaro pavojų gyvybei, sako narkotikų biuro direktorius Ingersoll.

SOFIJA. Bulgarijoje 1944 m. buvo 128 filmų teatrai miestuose ir 37 kaimuose. 1972 metais buvo 366 filmų teatrai miestuose ir 1,920 kaimuose.

Birželio 16 d. antikariniai demonstrantai Washingtone sveikino atvykusį Brežnevą.

Ethel ir Julius Rosenbergai, drąsūs darbo liaudies kovotojai, šaltojo karo aukos. Jiedu buvo prieš dvidešimt metų sudeginti elektros kėdėje. Daug ir kitų nekaltų žmonių nukentėjo. Leonidas Brežnevas savo atsisveikinimo kalboje pabrėžė pasitikėjimą, kad jo viešnagė ir pasitarimai su mūsų vyriausybe padės šaltajam karui padaryti galą. Linkime, kad jo pranašystė išsipildytų.

Žmogus ir ugnis

(Tęsinys iš 24-to num.)

TOLI BERLYNE

Vokiečių valstybinės bibliotekos Under den Linden gatvėje mokslinė darbuotoja daktarė Krauzė rankose laikė laišką iš mažai jai žinomo Lietuvos miestelio Kretingos. Rašė kažkoks mokytojas - pensininkas Juozas Tarvydas. Mat, jis aptiko "Tiesos" laikraštį, aprašymą, kad VDR žymiausioje bibliotekoje Berlyne buvo organizuota Kristijono Donelaičio gyvenimo ir kūrybos paroda. Ėjo Donelaičio metai. Net toliausiai girdėjosi garšaus lietuvių poeto vardas. . . Štai tasai Juozas Tarvydas sakėsi renkęs donelaitiką. Tai yra, viską, kas kur nors pasaulyje apie poetą pasirodė. Prašė biblioteką daugiau medžiagos atsiųsti. Mokslininkė jau buvo pažįstama su šių eilučių autoriumi. Mes tarėmės, ką jam pasiūst, kaip jam padėti.

Mintimis vėl grįžkime į Lietuvą.

Nuo tų dienų daug, daug vandens nutekėjo. Žinome, kas toliau buvo.

Be to, metams bėgant, daktarė Krauzė ir kiti vokiečių mokslininkai jau asmeniškai pažino "pensininką". Susidraugavo su juo. . . Turime pilną vaizdą, kaip viskas dėjosi. Štai šitaip.

Juozas Tarvydas, atsisveikinęs su mokykla, peržvelgė visą savo gyvenimą. Ne liūdėjo, o džiaugėsi dėl naujų galimybių.

Jis gi gali dirbti daugelį tokių darbų, kuriems anksčiau laiko stigo. Pavyzdžiui, vadinamieji "hobbies" galėjo virsti nauju užsiėmimu.

Vėl viskas iš naujo. Vėl iš širdies ir iš pečių.

Donelaičiui mokytojas liko ištikimas ir toliau. Betgi Donelaitis nelaukai suvedė su naujais uždaviniais.

Juozas Tarvydas išgirdo, kad jam toks brangus Kristijonas Donelaitis pasigirdo netgi Vokietijoje gyvenančios mažutės sorbų tautelės kalba.

Kurgi teko girdėti šitos tautelės, dabar socializmo dienomis Vokietijos Demokratinėje Respublikoje pagaliau turinčios galimybės laisvai vystyti savo kultūrą, vardą?!

Ogi studijų metais. Tais laikais, kai Juozas Tarvydas domėjosi Jurgio Zauerveino raštais. . . Tasai žmogus, kuris parašė kitados garsią dainą "Lietuviais esame mes gimę, lietuviais norime ir

būt. . .", netgi lietuvis nebuvo. Jis buvo vokiečių iš Hanoverio, kuris lygiai taip pat atjautė ir kitas mažas tautas. Pavyzdžiui, sorbus (tuomet vadintus "vendais", "lužitėnais" ir pan.). Ogi giliausias simpatijos pareiškimas vienai ar kitai tautai - tai išmokimas jos kalbos.

STUDIJOS

Taipgi Juozas Tarvydas po daugelio metų su Zauerveinu "atėjo" atgal pas sorbus. Tiesa, buržuaziniiais laikais minėtoji giesmė-daina buvo vadinama "Mažosios Lietuvos himnu". Pokario metais imta skeptiškai žiūrėti į dainą ir jos autorių. Metai ėjo. Mes įsigilinome į kultūrinį palikimą. Zauerveinas, kuris mirė pirmajiais amžiaus metais, aišku, nieko bendro neturėjo su nacionalizmu. . . Jei kas jo palikimu piktnaudžiavo, tai dar nereiškia, kad mes imtume ir išpiltume iš vonelės vandenį kartu su vaikeliais. Niekam neatiduosime to, kas vertinga. Ogi Zauerveino veikloje ir kūryboje vertinga tatau, kad jis parėmė socializmai ir nacionaliniai engiamas tautas, apamai norėjo suartinti tautas. Visa tai mes vertiname. . .

Maždaug tokios mintys gimė Juozo Tarvydo galvoje.

Tiesa, dėl Zauerveino "kovoti" jam nereikėjo. Mūsų mokslininkai pamažu viską sudėjo į vietas. . . Štai, Zauerveino vardas rado vietą ir enciklopedijoje, ir akademiniuose literatūros istorijoje. . . Užtat neramusis pensininkas iškėlė sau uždavinį Lietuvoje propaguoti socialistinėje Vokietijoje gyvenančios sorbų tautelės literatūrą, kultūrą.

Cionai jau galiu pasiremti istorijos mokslų daktaro, įžymaus sorbų mokslininko pranešimu, kurį išgirdau Berlyno Humboldtų universitete šių metų birželio 1 dieną.

Pasirodo, kad Juozas Tarvydas, išėjęs į "užtarnautą poilsį", taip nuosirdžiai atsidėjo studijoms, liečiančioms sorbus, kad net jį kalba skaityti išmoks. Pavyzdžiui, vieną sorbų vaikų literatūros veikaliuką senas mokytojas išvertė tiesiai iš sorbų kalbos (Vilniuje netrukus pasirodys). Ypač sorbų mokslininkai ir kultūros darbuotojai vertina bene 13 didesnių ir mažesnių Juozo Tarvydos darbų paskelbtų Lietuvos spaudoje. Svarbus įnašas į abiejų kalbų kada istorinius ryšius turėjusių tautų suarttinimą.

Bene įdomiausių darbų laikoma monografija "Dabartinė sorbų literatūra", paskelbta svarbiausiame literatūros žurnale "Pergalė". Geras, išsamus darbas.

Bet medalis turi dar ir antrąją pusę.

Daktaras Fridas Metškas painformuoja apie Juozo Tarvydo straipsnius, kurie paskelbti ir sorbų laikraščiuose bei žurnaluose. Juozas Tarvydas propagavo lietuvių literatūrą. Sorbų skaitytojų supažindino su svarbiausiais lietuvių rašytojais. Sorbų vertėjų akis atkreipė į svarbiausius lietuvių literatūrinės vardu, kūrinius.

Pavyzdžiui, patsai Fridas Metškas, Juozo Tarvydo paskatintas ir paremtas, išvertė Poškos "Mužiką", įdomų ir sorbų liudžiai jos pačios praeities vargus primenantį kūrinį.

Ištisa virtinė tokių pavyzdžių. Jie susieti su Juozo Tarvydo vardu.

- Kas dabar užims šią vietą? - baigia savo pranešimą mokslininkams baltistams istorijos mokslų daktaras iš sorbų kultūros centro - Bauceno miest.

PASKUTINIAI ŽODŽIAI

Ką berašyčiau, dėdamas paskutines eilutes dairaui degtuko, kuriuo galėčiau užžiebtį lempą iš vidaus. ("Lempa" vadinu visą suręstą žodžių statinį). Va, tasai atminties degtukas. Tai viena lėtinga diena Vilniuje, praeitą vasarą. Sutarėme su dviem žmonėmis susitikti Vilniaus miesto pakraštyje, arti Valakampių. . . Atriedėjau troleibusu. Jie ten jau buvo atvažiavę. Mat, abu ne vilniškiai, bičiuliai, juos nerasti - tai anksčiau atskubėjo. Spaudžiam rankas. Kaip keistai žmogų iš tolimiausios paskvietės, nuo šprė upės krantų - daktarą Metšką pažįstu "kaip nuluptą". Mes geri draugai. O jis mane supažindina su . . . lietuviu. Taip, tiktai dabar, tai yra, 1972 metų vėlyvą vasaros dieną, beveik rudens pradžioje susipažįstu jau ir asmeniškai su savo anos Donelaičio korespondencijos skaitytoju Juozu Tarvydu. Visi mes tuoj važiuojam dar toliau, į Valakampių šilą, į ištuštėjusią vasarnamį, į tuščią kambarį, kur dar mėtėsi mano dukros Dainos lėlės.

Už langą ėmę gelstlapai, Lašnoja. . .

Įjungiu elektrinę plytelę, kad būtų šilčiau.

Paskutiniai svečiai kambarėje, kur tais metais dirbau, per kurį perėjo dešimtys gerų draugų.

Mes, trys bičiuliai, kalbame apie sorbus ir lietuvius, apie ateities planus. Mums nekeista, kad susitikime. Taip turėjo įvykti. . .

Tai buvo vienintelis mano pasimatymas su įdomiu žmogumi, kurio gyvenimo pavyzdys daug ko parodė amerikiečiui jau žinojo, jog TSKP CK Generalinis sekretorius atvažiavo iš anksto, kad pasirodų istorinių derybų pradžiai.

Mes, tarybiniai žurnalistai, Valstijoje dirbantys mūsų šalies diplomatai, vykstantys pasitikti L. Brežnevo, jautėmės lyg ryšinininkai tarp amerikiečių ir atvykstančios delegacijos, kad dar istorinių dienų išvakarėse jau perduotume "Veikem" - "Sveiki atvyk!"

NORWOOD, Ohio, 4.000 General Motors korporacijos fabriko darbininkų atsisakė grįžti darban, kol nebūs patenkinti jų reikalavimai.

SOCIALIZMO KELIU Į SVIESŲ RYTOJŲ

Apie Lietuvos ir Lenkijos bendradarbiavimą ir draugystę

Lietuvių ir lenkų tautų pažangiasias jėgas nuo seno jungė bendri reikalai. Jeigu lenkų ir lietuvių buržuazija ir jos nacionalistinės partijos nenorėjo matyti klestinčių abiejų tautų santykių ir darė viską, kad supludytų vieną tautą prieš kitą, tai Lenkijos komunistai, būdami ištikimi internacionalinio bendradarbiavimo tradicijoms, kovojo prieš buržuazinį šovinizmą, ugdė abiejų tautų darbo žmones proletarinio internacionalizmo dvasioje, organizavo juos į vieningą kovą.

1917-1919 m. m. proletarinės revoliucijos Lietuvoje dienomis Lenkijos komunistai K. Cichovskis, J. Leščinskis ir kiti dirbo atsakingą darbą partiniuose ir tarybiniuose organuose. Iš kitos pusės Lietuvos komunistų partijos vadovai V. Kapsukas, Z. Angarietis artimai bendradarbiavo su Lenkijos komunistais, dalyvavo Lenkijos kompartijos suvažiavimuose, plenumuose.

Revoliucinėse kovose užsigrūdinusi tautų draugystė ypač sustiprėjo Didžiojo Tėvynės karo metais. Lietuvos partizanų gretose kartu su lietuviais, didvyriškai kovoję rusai, žydai, lenkai ir kiti tautybių sūnūs bei dukros. Lietuvių tauta visuomet su pagarba minės kritusius neulygoje kovoje taurius lenkus: Henriką Dembinskį, liepsningą antifašistą, publicistą ir visuomenės veikėją, Janą Pševalskį - bebaimį antifašistą, pogrindžio vadovą ir visą eilę kitų didvyriškų kovotojų.

Gražiomis ir senomis tradicijomis turtingas Lietuvos ir Lenkijos kultūrinis bendradarbiavimas. Tačiau šis bendradarbiavimas kokybiškai naujai ėmė klestėti tik po to, kai Lietuvoje ir Lenkijoje įsigalėjo socialistiniai santykiai, kai nuo arenos pasitraukė išnaudotojų klasės, suinteresuotos nacionalinės neapykantos ir nesantaikos ugdymu.

Šiandien Liaudies Lenkijos ir Tarybų Lietuvos kultūros rūmuose, klubuose abipusiai minimos valstybinės, literatūrinės ir kitos

sukaktys, rengiamos informacinės fotoparodos. Lietuvos meno saviveiklos kolektyvai mokosi lenkiškų liaudies dainų, šokių, atlieka lenkų kompozitorių kūrinius, o Lenkijos saviveiklininkai įsisavina lietuvišką repertuarą. Mūsų respublikoje populiarūs lenkų kompozitorių kūriniai. 1969 metais įvyko Pirmasis Respublikinis lenkų estradinės dainos atlikėjų konkursas, kurio laureatai gavo kelialapius į Tarptautinį Sopoto dainų festivalį.

Prie Tarybų Lietuvos ir Liaudies Lenkijos kultūrinio ryšių stiprinimo daug prisideda abiejų respublikų kūrybinių sąjungų bendradarbiavimas.

Reikšmingą darbą, koordinuojant kūrybinių organizacijų veiklą vykdo Tarybų Sąjungos-Lenkijos draugystės draugijos Lietuvos skyrius. Ši organizacija nuolat informuoja Tarybų Lietuvos visuomenę apie Liaudies Lenkijos gyvenimą, o Lenkijos visuomenę - apie Lietuvos kultūros pasiekimus, skatina abipusius įvairių valstybinių įstaigų ir visuomeninių organizacijų kultūrinius kontaktus savarankiškai, kartu su kitomis žiogybomis organizuoja įvairius kultūrinius renginius.

Lietuvių-lenkų tautų draugystės stiprinimas yra kartu visų TSRS tautų draugystės su broliškąja lenkų tauta stiprinimas. Šios draugystės klestėjimas yra patikimiausias laidas sėkmingai statyti naują į gyvenimą, vykdyti užsibrėžtus uždavinius tiek Liaudies Lenkijoje, tiek Tarybų šalyje.

Jonas MACKEVIČIUS
Tarybų Sąjungos-Lenkijos draugystės draugijos Lietuvos skyriaus atsakingas sekretorius

Jersey City, N. J. Daugiau kaip 8,000 darbininkų paskelbė streiką 48 krautuvėse Two Guys kompanijos.

Krautuvės randasi keliose šios apylinkės valstijose. Darbininkai reikalauja didesnių algų ir geresnių darbo sąlygų.

TELEGRAFU "TIESAI" IS VAŠINGTONO

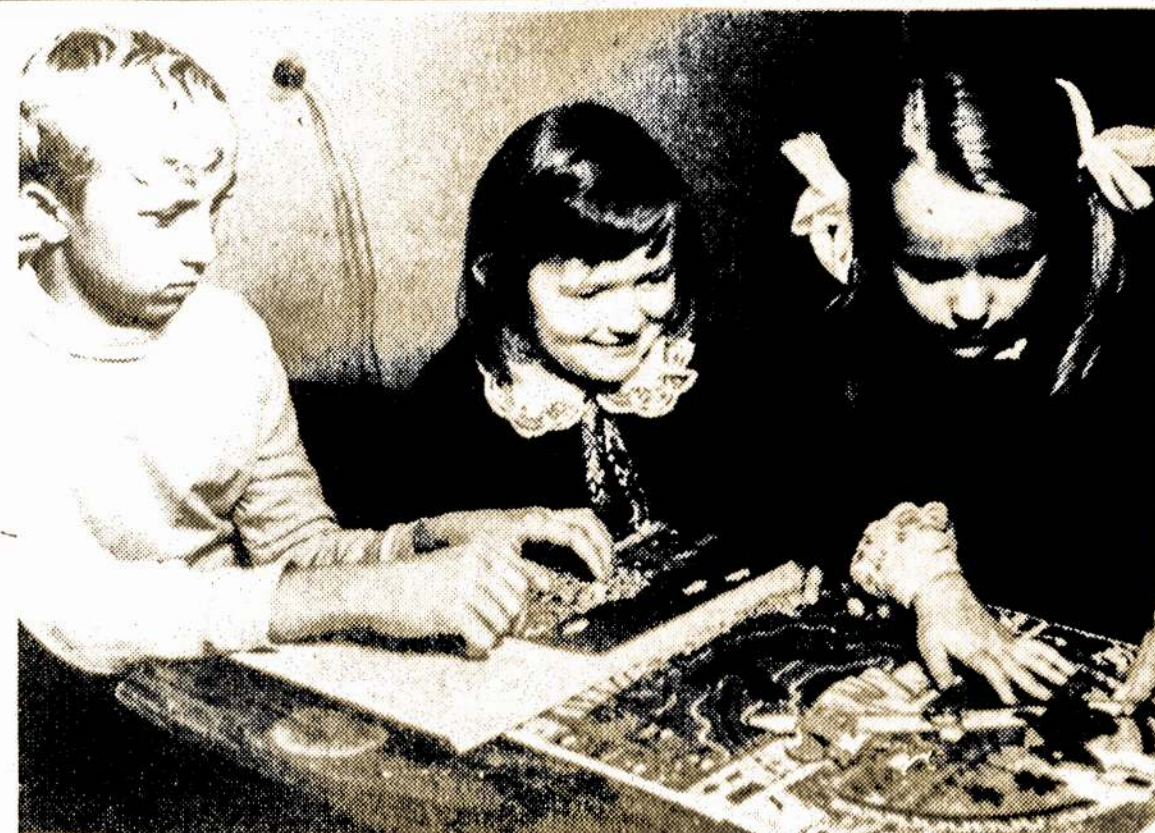
VISŲ TAUTŲ LABUI

Birželio 16 dienos popietę iš Vašingtono važiuojame į Endriaus karinę oro laivyno bazę, kur turėjo nusileisti iktuvus su atskrendančiu į JAV TSKP CK Generaliniu sekretoriumi L. Brežnevu ir į lydinčiais asmenimis. Dažnas pravažiuojantis amerikietis, pamatęs mūsų šventiškus autobusus, pro mašinos langelį, išskėlęs dviejų pirštų ženklą "V", sveikinimą mus su nuosirdžia šypsena. Oficialus L. Brežnevo vizitas buvo pradėtas birželio 18 dieną, tačiau amerikiečiai jau žinojo, jog TSKP CK Generalinis sekretorius atvažiavo iš anksto, kad pasirodų istorinių derybų pradžiai.

Mes, tarybiniai žurnalistai, Valstijoje dirbantys mūsų šalies diplomatai, vykstantys pasitikti L. Brežnevo, jautėmės lyg ryšinininkai tarp amerikiečių ir atvykstančios delegacijos, kad dar istorinių dienų išvakarėse jau perduotume "Veikem" - "Sveiki atvyk!"

Kaip akredituotas korespondentas spaudos centre, vizito išvakarėse kreipiausi į JAV senatorių iš Tesos valstijos Hovardą Beikerį ir senatorių iš Nevados valstijos Hovardą Kenoną, klausimu, kaip jie vertina L. Brežnevo atvykimą į JAV. Senatorius Hovardas Beikeris pasakė:

— Į Generalinio sekretoriaus Leonido Brežnevo vizitą į Jungtines Valstijas žvelgiu su viltimi, kad šis istorinis įvykis duos rezultatų visoje eilėje sričių ir sudoms tam pritariančias tautas ir pasaulį. Po daugiau kaip tris valandas trukusio susitikimo su Brežnevu balandžio mėnesį buvau paveiktas nuosirdaus Tarybų Sąjungos siekiu gerinti santykius su Jungtinėmis Valstijomis, ypač vystant prekybą. Taip pat tikiu, kad bus pasiekta tolimesnių susitarimų dėl ginklavimo kontrolės. Ilgalaikės taikos pasaulyje galimybės bus užtikrintos, jeigu

Su nuostabiu kosmoso pasauliu supažindina mažyliams naujas stalo žaidimas "Skridimas į Venerą", kurį pradėjo gaminti Vilniaus "Darbo" įmonė. Žaisdami vaikai įgyja pirmąsias žinias apie planetas, žvaigždynus, mūsų galaktiką, tarp planetines keliones.

Tai vienas iš penkiolikos mokymų žaidimų, kuriuos gamina įmonė. Kuriant žaidimus, greta konstruktorių-dailininkų, dalyvavo pedagogai, psichologai, medikai, kitų sričių specialistai.

Nuotraukoje: Vilniaus 34-osios vidurinės mokyklos pirmaklasiai pamėgo žaidimą "Vaivorykštė".

K. LIUBŠIO nuotrauka

Binghamton, N. Y.

LDS 6 KUOPOS
SUSIRINKIMAS

Birželio 4 d., Sokol salė, įvyko LDS 6 kuopos susirinkimas. Vidutinis skaičius narių atsilankė. Vice pirmininkė J. Brawn susirinkime nedalyvavo. Nutarimų sekretorė Ona Wellus atidarė susirinkimą ir pranešė, kad turime išrinkti pastovų kuopai pirmininką. Po trumpo aptarimo vienbalsiai išrinkti A. Maldaikienė kuopos pirminkė, ir ji vedė susirinkimą.

Perskaityta praeito susirinkimo protokolas ir finansinė atskaita, ir vienbalsiai priimta.

Finansų sekretorė Mary Lynn pateikė raportą, pažymėdama, jog dar serga A. Knizekaičius, O. Wellus ir L. Repšienė. Visi gydosi namie. Linkėtina jiems greitai pasveikti. Po to sekretorė pranešė, jog ji išdalino iš LDS Centro gautus pašalpos ir apdraudos čekius.

Išdinkė Helen Pagiega lienė raportavo apie kuopos finansinį stovį. Raportas priimtas.

Platokai buvo kalbėta apie išvykos (pikniko) surengimą. Pasirodė, kad mūsų kuopoje nėra stiprios sveikatos narių, kurie ga-

lėtų surengti nors vieną parengimą. Visi skundžiamės vienokiu ar kitokiu sunegalavimu sveikatoje. Tai dėl to tas klausimas taip ir pasiliko.

NARIŲ DĖMESIUI

Liepos 2 d. LDS 6 kuopos susirinkimas neįvyko, nes kuopos finansų sekretorė Mary Lynn negali tą dieną dalyvauti susirinkime. Sekantis susirinkimas įvyks rugpjūčio 6 d., Sokol salėje. Pradžia 7 val. vakare.

ONA WELDUS,
Kuopos sekr.

LOS ANGELES, Calif. Tymsterių unijos lokalas, turintis 1,600 narių, nutarė raginti Nixoną ir Agnew rezignuoti ir naujus rinkimus paskelbti.

KIEK ŽMONIJA TURI VANDENS?

Ryšium su vandens atsargų išsekimo grėsme, mokslininkai vis dažniau tikslina Žemės rutulio vandens atsargas. Įvykusiame tarptautiniame simpoziume buvo paskelbti skaičiai, rodantieji, kiek iš viso turima vandens atsargų:

Pasaulinis vandens kiekis	1 370 000 tūkst. km³
Požeminiai vandens	60 000 "
Atmosferos krituliai	24 000 "
Žemai	230 "
Dirvų drėgmė	82 "
Upės	1,2 "
Atmosferos garai	14 "

Niksono vizito į Maskvą praejusiais metais džiuginančiai paspartėjo.

Pažangieji lietuvių išeiviniai nuosirdžiai sveikina TSKP CK Generalinio sekretoriaus L. Brežnevo vizitą į JAV.

„Neabejojame, kad per šią Brežnevo viešnagę, kuri truks tik aštuonias dienas, iš abiejų pusių bus dedamos pastangos toliau plėsti ir tobulinti bendradarbiavimą. Visi geros valios ir blaiviaus proto amerikiečiai sveikina Brežnevą ir linki sėkmės jo misijai. Mes esame ištikimi, kad Brežnevo viešnagė kuo puikliausiai pavys ir kad numatyti susitikimai bei pasitarimai praeis sklandžiai ir vaisingai. Mes to linkime iš visų širdies gelmių". — rašo „Laisvė" birželio 15 dienos vedamajame.

Panašias mintis kelia Čikagos pažangiųjų lietuvių laikraštis „Vilnis" (birželio 12 d.), rašydamas, kad L. Brežnevo atvykimas į JAV bus vaisingas naujais susitarimais, dar labiau bus užtikrintas sugyvenimas tarp abiejų šalių. Kiekvieno doro amerikiečio pareiga tai sveikinti.

Apollinaras SINKEVICIUS

St. Petersburg, Fla.

Birželio 9 d. LSC klubo įvyko mėnesinis susirinkimas. Jį pravedė klubo prez. V. Bunkus. Prot. sekr. Al. Aleknieņ perskaitė praėjusio susirinkimo tarimus. V. Bunkus raportavo, kad tuoj prasidės salės remontas. Numatoma iki liepos vidurio didžiuosius darbus atlikti.

Direktoriai su valdyba veikia sutartinai ir darbas eina pagal planą. Direktoriai P. Alekna dėkojo P. Mockaperiui už išdabintą meniškai garbės lentą. Fin. sekr. T. Lukienė pateikė platų finansinį raportą. Iždininkas J. Rūbas dėl žmonos ligos negalėjo susirinkime dalyvauti. Jis pateikė raštišką raportą. Susirinkimas raportus užgrynė vienbalsiai.

Pabaigus susirinkimą šeimininkės pateikė pietus. A. Aleknieņ pasveikino svečius ir linkėjo gero apetito. Iš Elizabeth, N. J., čia atvyko Vincas Paulauskas ir mano čia pastoviai apsigyventi.

Klubo viceprezidentas W. Dubendris buvo išvykęs į Chicago pasisvečiuoti. Jis paprašytas pasakoti apie Chicago pasisvečių veiklą. Sakė, pasimatė su visais savo bičiuliais. Laiką praleidęs labai linksmi.

LLD 45 KP. VEIKLA

Birželio 16 d. LSC klubo salėje 45 kp. minėjo Tėvų dieną. Svečių prisirinko pilna salė. Kp. pirm. J. Mileris pasveikino tėvus, palinkėjo visiems geros sveikatos dar ilgai gyventi ir džiaugtis Floridos gražia gamta. Taipgi pranešė, kad šiandien tėvai valgys pietus veltui ir dar priedui Adelė Pakalniškie, pagerbdama savo šeimos mirusius narius, visiems užfundys po taurelę. Širdingai jai ačiū.

Al. Aleknieņ pasveikino tėvukus ir linkėjo dar daug saulėtų metų. Pobūvyje buvo svečių iš Alberta, Kanados - Antanas Pečkaitis su savo sunėnu Jonu. Paprašytas pakalbėti pasveikino pobūvio dalyvius, dėkojo už gražų priėmimą. Sakė, kur jis gyvena, ten jokio lietuviško veikimo nėra. Tačiau jis yra LLD narys ir pasiūnčia savo duokles į Torontą.

Mūsų gabioji šeimininkė M. Raškauskienė su pagelbininkėmis paruošė tėvams skanius pietus. Po pietų Juozas Šarkiušas pakalbėjo šių dienų klausimu ir apie senelių gyvenimą, apie pažadėtą taiką, kuomet Amerikos bombos tebežudo Azijos žmones ir tuo mūsų šalies valdovai didžiūjasi. Karas reikalingas kapitalistų pelnui, o šalies liaudžiai lieka skurdas.

J. Mileris pranešė, kad dėl salės remonto laikinai parengimui nutraukti iki liepos mėnesio vidurio. Liepos mėn. numatome turėti koncertą, nes atvyksta iš New Yorko apylinkės solistas V. Beckeris ir pianistė Mildred Stensler. Pabaigoje pakviestas

Dainos Mylėtojų choras, A. Pakalniškie vadovybėje, sudainavo tėvams skirtas dainas ir Floridos pensininkų himną. Juozas Bakšys padainavo solo, pianu akomponavo Walteris Žukas.

Kuopos vardu ačiū visiems

V. B-NĖ

Brockton, Mass.

Spaudos naudai piknikas įvyko birželio 17 d. Ustapo darže. Galima sakyti, jis gerai pavyko, pasidėkojant mūsų geriems draugams, kurie atvyko iš Haverhill, Lawrence, Bostono, Norwoodo ir kitų mažesnių miestukų. Tai susidarė gražus būrelis draugų ir draugių.

Mūsų darbščios draugės bėgiojo ir vaišino svečius. Vyriausia pikniko rengėja buvo A. Markevičienė, jos pagelbininkės K. Butkienė, A. Pakarskienė, N. Veraiška, P. Šlažas, L. Smith, Rose Walen, P. Kalošienė ir M. Gutauskienė. Joms priklauso didelis ačiū už jų sunkų darbą.

Dovanų atvežė: pyragą - M. Sometis iš Haverhill, sūrį - D. Kodienė iš Lawrence, gėrimo butelį - H. Tamašauskienė iš Hingham, taipgi gėrimo - Ida White, kugelį - Rose Walen ir L. Smith, makaronų - P. Kalošienė, pyragus - M. Gutauskienė ir K. Butkienė, daržovių - M. Gutauskienė.

Pinigais aukojo Geo. Shimitaitis, Ida White, Josephine Skirmont ir viena panelė po \$5, viso \$20.

Dovanų išdavimui pasidarbavo P. Žukauskienė, E. Fremotienė, M. Gutauskienė, Ch. Ustapas, A. Markevičienė ir P. Kalošienė.

Kai padarėme sąskaitą, tai piknikas pelno davė \$133.21. Ant vietos išaukojom "Laisvei" \$50, "Vilniai" \$50, "Daily World" \$25 ir dar kuopai liko \$8.21.

LLD 6 kuopa širdingai dėkoja visiems, kurie dirbo ir tiems, kurie atsilankė ir taip gražiai spaudą parėmė.

S. R.

"Laisvės" vartininkas Stanley Rainard seniai nesišautė gerai. Lankė gydytoją, manė, kad ji pagydys su vaistais. Bet negydydė. Dabar pasidavė operacijai birželio 21 dieną. Guli Goddard Memorial Hospital, Stoughton, Mass. Draugo Rainardo žmona Julia, pirmiau buvusi žymi progresyvė veikėja, kai gyveno Dorchester, Mass., nuo seniai jautė galvos svaigimą, bandė visokius gydytojus ir liginines, bet niekas negelbėjo. Sveikata ėjo prastyn. Dabar randasi Nursing Home, Foxboro, Mass.

P. Baronas, LDS 67 kuopos narys, nuo seniai sirguliavo, iš namų niekur nebeišėjo. Prieš kokias keturias savaites namuose nuvirto ir išsinarino kojos kulšį. Apie 3 savaites išgulėjo ligininėje. Dabar randasi Nursing Home.

"Laisvės" skaitytoja Zuzana Kundrot atėjo su Antoneta Lape ir man sako: Senai žadėjau paremti "Laisvę". Ir pridavė \$10. Ačiū jai.

GEORGE SHIMAITIS

Haverhill, Mass.

PIKNIKAI JAU PRASIDĖJO

Birželio 17 d. buvo graži diena - kaip tik tai dėl pikniko. Tai mes iš Haverhill ir Lawrence turėjome gerą kelionę ir praleidome linksmai laiką Ustupo sode po žaliuojančiais medžiais Montelloje. Mus vedė Williams Sametis. Jam už tai didelis ačiū.

Su kuriais kalbėjau, visi rengiasi būti liepos 1 dieną Olympia parke Worcesteryje. Montelliečiai rengia busą, o mes iš Haverhill ir Lawrence važiuosime mašinomis.

Olympia parkas labai gražus ir garsus. Čia visuomet suvažiuoja daug žmonių. Suvažiuos ir ši kartą, ir dainuos ne tik žmonės, o ir paukščiai, nes čia jų yra daug ir gražių. Visiems bus linksma.

Pasimatysime Olympia parke.

DARBININKĖ

San Francisco, Cal.

SĖKMINGA PRAMOGA

Birželio 17 - Tėvų dienoje įvyko maloni sueiga arba piknikas advokato Rd, ir Janet Hume labai puikioje rezidencijoje. Ją suruošė Oaklando LLD 198 kuopa. Svečių dalyvavo nemažas būrys, ir kažkaip visi atrodė puikioje nuotaikoje.

Šią visą Hume rezidenciją galima vadinti labai gražiu parku. Ją supa įvairūs žali medžiai. Joje daugelis nuostabių gražių paukščių su jų pastogėmis. Tūlus dalyvius net stebino; juk tokiai plačiai vietai su nemažai namų, paukščiais ir kitokiais gyvūnais reikalinga daug rankų darbo. Bet Janet paaiškino, kad jų visi šeimos nariai yra pusėtinai darbštūs. Pav., vyriausias sūnus baigė universitetą ir tęsia mokslą toliau, o dvi gražuolės dukros lanko universitetą, bet prie kasdieninių darbų visi tinkamai atlieka savo pareigas.

Tėvų dienos pietūs buvo puikiai paruošti. Prie jų rūpestingai darbavosi Martha Kamarauskienė, Uršulė Burdienė, Margareta Mozūraitienė ir Ignas Kamarauskas.

Kalbant apie drg. Kamarauską, sužinota, kad jis apie vidurį liepos mėnesio ruošiasi vykti į Tarybų Lietuvą. Todėl šioje promogoje jis buvo puikiai nusiteikęs. Jis su žmona Martha 1970 metais aplankė Lietuvą. Linkiu Ignui puikiausios viešnagės mieloje Lietuvoje ir sėkmingos kelionės jį pasiekti ir sugrįžti.

Beje, šioje pramogoje buvo malonu matyti retą mūsų sueigų lankytoją Joną ir Marytės Ginaičių dukrą Liudą. O mūsų pramogose labai pasigendame Aleksandro Mugiano. Teko girdėti, kad jo sveikata yra sušlubavusi. Nuosirdžiai linkiu Aleksandrai sustiprėti ir vėl dalyvauti su mumis.

Vardu pobūvio ruošėjų ir dalyvių nuosirdi, didelė padėka mieliem šeimininkams už suteiktą šios gražios vietos parengimui ir dirbusiems už jėgą trūšą. O Marytė Baltulionytė savo gimtadienio proga sumo-

kėjo šio pobūvio bei pietų lėšas.

Dar primintina, kad San Francisco ir Oaklando LLD kuopų pramogos yra bendros. Skirtumas tik tame, kad šios pramogos visus darbus atliko oaklandiečiai, o kitos pragos atliks sanfranciškiečiai. O kita pramoga įvyks liepos 15 dieną Onutės Daivienės rezidencijoje.

Birželio mėnesio pradžioje pas Juozą ir Ksaverą Karosus kelias dienas viešėjo jų anūkas Gordon Stanley iš New Jersey valstijos. Rodosi, jis atvyko tiesiai iš Duke universiteto, iš North Carolina, su savo draugu. Jis sekančiais metais baigs universitetą, bet žada mokslą tęsti toliau. Gordono vyresnis brolis jau baigęs universitetą, šiandien yra

\$2 milijonai kovai su kriminalizmu

Washingtonas. Kongresas vienbalsiai nutarė skirti \$2 milijonus kovai su kriminalizmu sekamiems dviem metams.

Federalinė valdžia dabar galės daugiau teikti finansinės paramos valstijų ir miestų valdžioms kovoti bedidėjanti kriminalizma.

L-ma

WORCESTER, MASS.

Mirus

Marijonai Petkūnienei

Reiškiu nuosirdžią užuojautą liūdesyje likusiam velionės vyrui, savo didei Jonui Petkūniui.

A. VASILIAUSKAS

WORCESTER, MASS.

Mirus

Marijonai Petkūnienei

Reiškiame nuosirdžią užuojautą liūdesyje likusiam velionės vyrui, mūsų didei Jonui Petkūniui.

MR. - MRS. E. M. KAZLAUSKAI

WORCESTER, MASS.

Mirus

Marijonai Petkūnienei

Reiškiame nuosirdžią užuojautą liūdesyje likusiam velionės vyrui, mūsų didei Jonui Petkūniui.

KARAL. JELSKIS ir ŠEIMA

CAMBRIDGE, MASS.

Liūdnas Prisiminimas

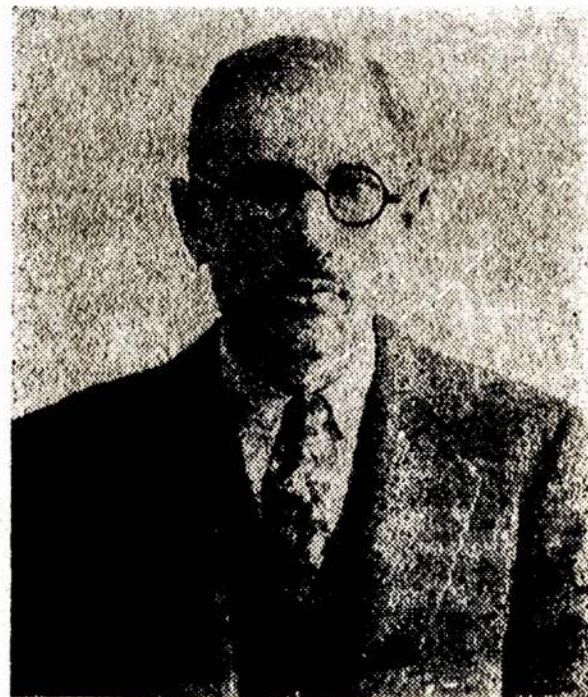
Jonas Gritzus mirė 1961 metais

Jau metu praslinko, kai negailėstinga mirtis išgyvųjų tarpo išplėšė mano mylimą vyrą. Tubuvai man brangus. Aš tavęs negaliu užmiršti.

Išėkis, branguti, amžinoje ramybėje. Mes lankysime tavę, pakol tik gyvi būsime.

Žmona ONA
Duktė EMILIA ir
Sūnus EDDY.

LIŪDNAS IR SKAUDUS PRISIMINIMAS

Motiejus (Mikutis) Kazlauskas

Jau dešimt metų praslinko, kai negailėstinga mirtis užgėšino mano mylimo gyvenimo draugo gyvybės liepsnėlę.

Tu buvai man brangus. Aš tavęs negaliu užmiršti. Aš nebeturiu tiek jėgų veikti, kiek tu veikai dėl "Laisvės", todėl aš čia tavo vardan aukuju \$100, kad ji dar ilgai gyvuotų.

KARALINA KAZLAUSKIENĖ

Worcester, Mass.

Tradicinis Laisvės piknikas - pietūs

Rengia

LLD SEPTINTOJI APSKRITIS

Liepos 1 dieną

Olympia Park, Shrewsbury, Mass.

Kviečiame iš visos apylinkės lietuvius dalyvauti. Atvykite patys ir atsivežkite savo pažįstamus ir kaimynus. Gražiai, linksmai praleisite popietę tyrame ore. Susitiksime savo senus draugus ir bičiulius.

Dainų programą išpildys Laisvės Choras iš Hartfordo. Taipgi turėsime svečių dainininkų iš New Yorko, ir bus vietinių dainininkų.

Pietų pradžia 1 val. Per praėjusį piknikus pietus valgėdavome sklepe (rūsyje), bet šiemet valgysime viršutinėje svetainėje. Visi kartu valgysime ir dainuosime. Tai būkime laiku.

Lai visi keliai veda į Olimpijos Parką liepos 1 dieną!
KVIEČIA RENGĖJAI

Miami, Fla.

Liūdnas Prisiminimas

Mano mylimo vyro Juozo Miller, kuris mirė 1963 metų liepos 23 dieną. Prabėgo 10 metų. Daug kas pasikeitė. Bet mano ilgėsys ir liūdesys nepasikeitė.

AMILE MILLER

ST. PETERSBURG, FLORIDA

Mirus

Marion Petkūnas

Reiškiame gilią užuojautą jos gyvenimo draugui Jonui Petkunui, netekus - mylimos žmonos.

Taipgi užjaučiam gimines ir artimuosius Amerikoje ir Lietuvoje. Tegul saulėlė - amžiais šviečia, Marian, tavo poilsio vietą, o tau, Jonai, linkim ištvermės pergvyventi šį sunkų, liudną laiką.

J. ir T. LUKAI
J. STANELIS
W. ir M. WILKAUSKAI
W. ir M. ŽUKAI

V. ir M. REPEČKAI
J. ir H. ŠARKIŪNAI
J. ir S. BAKŠIAI
J. DOVIDONIS

BINGHAMTON, N. Y.

Mirus

Lilijai Kavaliauskaitei

Reiškiame gilią užuojautą jos sesutėms Margaret Cowl, Agnes Jurevičienėi, Helen Kudirkienei ir visiems jos draugams ir draugėms:

V. KUMPAN
A. KUMPAN
I. VEZIS
H. VEZIENĖ
O. BAKA
U. ŠIMOLIŪNIENĖ
P. JUOZAPAITIS

N. JUDIKAITIENĖ
A. MALADAIKIENĖ
L. MAINONIENĖ
J. ŽEMAITIS
A. ŽEMAITIENĖ
E. ŽEMAIČIŲ DUKRA
A. KAZENIENĖ

WORCESTER, MASS.

Mirus

Marijonai Petkūnienei

Reiškiame nuosirdžią užuojautą liūdesyje likusiam velionės vyrui Jonui Petkūniui ir seserėčioms Lilijai Kazlauskai, Emil Mini Kazlauskai; Karol Jelskiui ir jo šeimai, taipgi visiems artimiesiems ir draugams.

D. Špakauskienė
A. Vasiliūnė
O. Margienė
G. Kazlauskas
Mr. and Mrs. A. Dajotis
Mr. J. Petkūnas
Mr. M. Račkauskas
Mr. A. Dackson
Mrs. J. Dackson
Al. Vasiliauskas
H. Smith
Mrs. Jolce
Mrs. Pauline Cook
E. Pilkauskienė
M. Šlupentienė
M. Sukackienė
O. Dudonienė
V. Draugė
J. H. Raulušaičiai

F. M. Petkūnai
J. K. Sabaliauskai
F. P. Petrauskai
Mr. and Mrs. W. Mankauskai
J. P. Karaziejai
J. H. Sharkai
R. I. Januliai
J. U. Jaskevičiai
V. K. Žitkai
F. K. Draugai
J. J. Demikai
V. V. Trakimai
Mr. Mrs. W. Baravykai
G. Clou, Kazlauskas
J. Lietuvninkas
E. Korson
L. Anšijus
H. Erickson

Svarbus LDS vėjus ir pasibrėžtas tikslas

Dabartinio laiku Lietuvių Darbininkų Susivienijimas (LDS) veda narių įrašymo vėjų. Vėjus tęsis iki birželio (June) 1 d., 1974 metų. Vėjus darbuotojai turi progą laimėti stambias dovanas. Viena iš stambiųjų vėjus dovanų yra kelionė į Californiją. Kitos piniginės dovanos yra nuo \$15 iki \$250. Prie to LDS duoda nemažą atlyginimą už narių įrašymą.

Lietuvių Darbininkų Susivienijimas turi daug nuosirdžių narių, kurie rūpinasi, kad jų fraternalė organizacija būtų dar tvirtesnė finansiniais ir kad būtų žymiai skaitlingesnė nariais. Atsižvelgiant į tai, LDS yra pasibrėžęs laike šio vėjus įrašyti žymiai daugiau narių, negu buvo įrašyta praėjusiam vėjui.

Senesnieji (pirmosios gentkartės) LDS nariai ir jaunesnio amžiaus (antrosios gentkartės) nariai gerai prisimena, kaip gražiai seniau LDS veikė kultūros, apšvietos ir sporto srityse. Ir kyla klausimas: argi LDS negalėtų ir dabartinio laiku sudaryti panašią veiklą?

Taip, LDS turi tam gerą pagrindą. Veikiant fraternalės organizacijos pagrindu, LDS turi visas galimybes sudaryti žymiai didesnę veiklą. Bet visa tai priklauso nuo organizacijos narių, nuo jų noro ir pasiryžimo daugiau darbuotis fraternalėje veikloje.

Plati ir graži fraternalė veikla buvo praeityje, kai LDS turėjo didesni narių skaičius.

Turint didesni skaičius narių, o ypačingai turint daugiau jaunesnio amžiaus narių, LDS ir dabar galėtų sudaryti gražią ir svarbią fraternalę veiklą.

Pradžioje LDS sudarė savo narystę iš pirmosios ir antrosios lietuvių gentkartės. Dabar LDS turi narių ne tik iš trečios, bet ir iš ketvirtos lietuvių gentkartės.

Jeigu dabar jau negalima gauti narių iš pirmosios

lietuvių gentkartės, tai galima nemažai jų gauti iš antrosios ir trečios gentkartės, ir taipgi net iš ketvirtosios gentkartės.

Didelė dauguma LDS narių turi ne tik draugų ir pažįstamų, bet ir artimųjų, kuriuos būtų galima įrašyti į LDS. Senesnieji nariai turi ne tik anūkių, bet ir proanūkių. Nemažas skaičius antrosios gentkartės narių turi vaikų, kurie nėra LDS nariais; kiti jau turi anūkių, kuriuos būtų galima įrašyti į LDS.

Taigi, nors padėtis pasikeitė, bet LDS dar turi gerą dirvą naujų narių įrašymui.

LDS turi daug nuosirdžių veikėjų. Su jų pagalba ir su visų narių gera kooperacija LDS gali laike šio vėjus atsiekti pasibrėžtą tikslą.

J. S.

Cleveland, Ohio

MIRĖ POVILAS CHEPLA

Gegužės 29 dieną po ilgą ir sunkią ligą mirė Povilas Chepla, sulaukęs senyvo amžiaus. Velionis buvo gimęs Suvalkų gubernijoje ir Naumiesčio apylinkėje. Kiek žinoma, jis buvo kriaučius, paėjo iš smulkių ūkininkų šeimos.

Chepla dar jaunas būdamas atvyko Amerikon laimės ieškoti, į Pensilvanijos kasyklas, bet ir čia jos silpnai dirbo, o naujam darbininkui tai sudarė didesni sunkumų pragyventi. Atvyko Clevelandan, darbu ir čia nėra. Atgal kasti anglis. . . Antru kartu atvykęs į Clevelandą gavo darbą Foot Burt Co., iš kur ir išėjo į pensiją prieš gražų skaičių metų po apie 40 metų darbo dirbtuvėje.

Paskutiniu laiku buvo sunkus ligonis. Jo numylėta draugė Teresa atidžiai ir su pasišventimu aptarė savo draugą Povilą, kuris buvo senas "Laisvės" skaitytojas. Priklaušė prie SLA 362 kuopos, dažniausiai kaip valdybos narys.

J. P.

GOOD NEWS

For our clients desiring to purchase for their relatives

APARTMENTS in USSR

An extensive building program of Modern Cooperative Apartments is now in progress in the following cities:

MOSCOW, LENINGRAD, KIEV, MINSK, LVOV, RIGA, TALLIN, KISHINEV, ODESSA, VILNIUS, KAUNAS, ROSTOV - /DON, KRASNODAR, KHARKOV, TASHKENT, ALMA-ATA & other cities one, two, three & four - room apartments available (with kitchen, bath & utility room).

All arrangements are made by Vnesheposyltorg through its exclusive representative in USA

PODAROGIFTS, INC.

Orders accepted by our affiliates:
Globe Parcel Service, Inc.,
Cosmos Parcels Express Corp.,
Package Express & Travel Agency
or directly by

PODAROGIFTS, INC.

240 Fifth Avenue
New York, N. Y. 10001.
Telephone (212) 685-4537.

Philadelphia, Pa.

Philadelphiečius lyg būtų "giltinė" užpuolusi. Ne per senai čia numarino keilius vyrus: J. Bekampį, A. Pranaitį, J. Stasiukaitį, J. Paliepi, D. Gurklį, J. Kaspariuną, J. Laginską. O dabar ta "giltinė" pasuko dalį ant moterų. Tik ką palaikojome BENEDIKTĄ PIVARIUNIENĘ, U. Gužonienę, M. Rainienę. Visi aidiečiai.

Apie Pivariunus svarbu prisiminti. Benediktas vyras Zidaras ir jo brolis Vaclovas čia kadaise buvo veikūs. Dalyvavo net ir teatrinių veiklų perstatyme. B. Pivariunienė iki mirties priklausė LLD 10 kuopoje, nors dėl stokos sveikatos ji susirinkimus nebeateidavo. Paliko liudėsyje dukrą VALSĄ ir josios vyrą WHITLOCK. Palaikojimu rūpinosi direktorius P. Norkus. Atsisveikinimo kalbą pasakė R. Merkis. Palaidota birželio 18 d. Oakland kapinėse, kur daugiausia guli brolių lietuvių. Benedikta gimusi ir augusi Raseinių miestelyje. Į šią šalį atvyko 1911 metais.

Vasara taip smarkiai šliaužia. Reikėjo turėti parengimėlių spaudos naujai, o 10 kuopa dėl svarbių priežasčių net porą mėnesių susirinkimo ne-turėjo. Bet jis TUREŠ IVYKTI RUGPUČIO 4 DIENĄ, SEŠTADENYJE kaip dvi valandos, 1150 N. 4th St. Rugsiaulyje ir parengimas turės įvykti, jeigu "giltinė" nepastos ke- lią.

R. JUŽINTIŠKIS

Lawrence, Mass.

Birželio 16 dieną turėjome LLD 47 kuopos susirinkimą. Užbaigėme visus nebaigtus reikalus.

Nariai apsvarstė ir nutarė kuopą likviduoti, nes nebeturime jėgų ją palaikyti. Vieni nesijaučia gerai, kiti turi kitas priežastis.

Kuopos kasoje buvo likę \$20. Nariai nutarė paaukoti "Laisvę".

Be to, nariai ant vietos prisidėjo su aukomis sekamai;

N. J. Rudis \$5.00

P. Petrus 5.00

J. Petrus 5.00

S. Penkauskienė prisiminimui savo vyro

Stasio 5.00

E. Kralikauskienė, prisiminimui savo

vyro Vinco 5.00

P. J. Melvidas 5.00

Tai viso "Laisvę" pa-

ramos pasidaro \$50.00.

Sirdingas ačiū visiems.

P. MELVIDAS

Reikalauja 80,000 darbų

Washingtonas. Tūkstančiai jaunuolių demonstravo prie Columbia administracijos pastato. Jie reikalavo 80,000 naujų darbų.

Demonstrantai pridavė sostinės majorui Washingtonui rezoliuciją, kurioje nurodoma, kad jaunimas negali be atseitės gyventi, jaunuoliams reikalingas pastovus darbas ir tinkamas uždarbis.

LONDONAS. Anglijos parlamento reporteriai prisidėjo prie streiku bangos, kuri slautėja visoje šalyje.

RASHEED STOREY

Komunistų Partijos kandidatas į New Yorko miesto majorus.

Pranešama, kad šio miesto komunistai rinkiminę kampaniją atidarys sekmadienį, liepos 8 d. su dideliu susirinkimu Manhattan Hotel McAlpin salėje. Šis hotelis randasi ant kampo Broadway ir 34th Street. Susirinkimo pradžia 2:30 val. po pietų. Visiems durys atdaros.

DAVID GORDON

Tik sugrįžęs iš viešnagės Tarybų Sąjungoje jis mirė birželio 22 d. tesulaukęs 64 metų amžiaus. Buvo žymus Amerikos Komunistų Partijos veikėjas. Mirė eidamas "Daily World" laikraščio kultūrinio skyriaus redaktoriaus pareigas.

So. Boston, Mass.

Birželio 9 dieną Amerikos Lietuvių Piliečių Klubas, 318 Broadway, laikė paskutinę Whist parę. Visus atsilankiusius šeiminkės pavaišino, primindamos, kad tai yra Tėvų diena. Jonas Valinčauskas tarpe visų kitų tėvų buvo seniausias (89 metų) tėvas ir veikėjas. E. Fremon-tienė įteikė jam mažą dovanėlę.

Mrs. John Ratajszekas su vyru paaukojo \$10, o Charles J. Yokšas, iš Marlboro, Mass., \$5 dėl Klubu.

Per vasarą Whist narių Klubas nelaikys. Kai orai atvės, bus pranešta per "Laisvę", kada Whist parės vėl prasidės.

GIMIMO DIENA

Prieš dvi savaites P. Žukauskienė minėjo savo gimtadienį ir taprogą įteikė E. Repšienei \$50, kad pasiųstų "Laisvę". Ir ji sakė: "Duočiau po \$1 nuo kiekvienų gyvenimo metų, bet kad kadangi aš esu 79 metų, tai būtų biskį per daug, nes aš ir už vaisės turėjau nemažai užmokėti".

Per visus metus draugės Žukauskienė, K. Kazlauskienė, L. Plutienė ir N. Grigaliūnienė kas šeštadienis ruošė Whist pases, kad palinksinti lošikus ir tuo pačiu sykiu sukelti kiek pinigų dėl užlaikymo sveatinės. Joms mūsų visų nuosirdžiausia padėka.

E. R.

NEW YORKO NAUJIENOS

Queenso Broad Channel pradinės mokyklos mokiniai ir tėvai sudarė protesto demonstraciją prie mokyklos. Jie reikalauja nemažinti mokykloms fondų.

Plėšikas, atsišaudydamas Capri Bar and Grill taverne ir 136 gatvės, nušovė policistą ir barmenderį. Taipgi ir jis pats buvo nušautas. 7 žmonės sužeisti.

20,000 advokatų reikalauja praveisti reformas New Yorko teismuose. Tuo reikalu advokatų sąjunga išleido pustrčio milijono stampų už reformas agitacijai tarp piliečių. Jie nurodo, kad teismai apversti įvairiomis kriminalinėmis ir kitokiomis bilomis ir negali tinkamai funkcionuoti. Jiems reikia reformų.

Maskvos Bolšoi baletu 75 šokėjai čia atvyksta birželio 26 d. ir pildys savo žavėjančią programą iki liepos 22 d. Metropolitan Operos name. Norintieji iš anksto įsigyti biletus gali paskambinti: 787-3880.

Birželio 22 d. buvo surengtas masinis mitingas Martin Luther King Centre atžymėti 20 metų sukaktį nuo elektros kėdėje nužudymo pažangių kovotojų Julius ir Ethel Rosenbergų.

Simtai moterų piketavo Metropolitan Dairy institutą, reikalaujamos nu-mušti pieno kainas.

Daugiau kaip 1,000 uni-jistų piketavo Korvette krautuvę, reikalaujama nepardavinėti Farah siuvyklos drabužius. Farah siuvyklos darbininkai streikuoja.

PAUL O'DWYER

Laimėjęs nominacinius demokratų rinkimus, liberalinis kovotojas Paul O'Dwyer dabar yra demokratų kandidatas miesto tarybos pirmininko vietai.

REP.

Astronautai grįžo laimingai namo

San Diego, Calif. Trys astronautai su savo erdvės laboratorija Skylab laimingai nusileido į Pacifiką ir buvo paimti ant laivo Ti-conderoga.

Jie išbuvo kelionėje erdvėje 28 dienas. Tai ilgiausia astronautų kelionė erdvėje. Jie grįžo pilnai sveiki, parsivežė daug mokslinių rekordų.

Aplankius Walterį Keršulį

Praėjusį sekmadienį teko aplankyti visiems gerai žinomą pažangiųjų lietuvių veikėją Walterį Keršulį, kurį jau radome sode sėdint su žmona Brone. Bešnekučiuojant, atėjo ir mieli draugai, geri laisviečiai Mečislovas ir Hilde Hacinkevičiai iš Great Neck, L. I.

Mums svarbiausia rūpėjo pasiteirauti apie Walterio sveikatą ir operacijos rezultatus. Jau mėnuo laiko praėjo kai Walteriui buvo atlikta operacija ant kairės akies, ir atrodo, kad akis palengva gražiai gyja. Sugrįžęs iš ligoninės, Walteris buvo susilpnėjęs, bet dabar jaučiasi daug geriau, ir bandažas nuo akies jau nuimtas.

Kaip žinome, Walteris labai aktyvus pažangioje veikloje ir įsipareigojęs įvairiuose darbuose. Jis gavo labai daug atvirukų su linkėjimais greit su-sveikti ir grįžti prie veiklos. Aišku, kad jis taip ir padarys.

Linkime Walteriui ir Bronei Keršuliams geriausios sveikatos.

H. F.

Unijos kovoja Nixono kontrole

Washingtonas. Daugelis unijų pareiškė, kad nesutinka su Nixono kainų įšaldymu, kai kainos aukščiausia iškilo, o algos palieka nepakeltos.

Unijos reikalauja maisto ir kitų produktų kainas žymiai numažinti arba algas žymiai pakelti. Unijos ruošiasi kovoms už aukštesnes algas.

Kompartija ragina kainas numažinti

New Yorkas. Komunistų partija reikalauja Nixono žymiai kainas numažinti ir pelnus kontroliuoti.

Kainų įšaldymas, kuomet jos aukščiausia iškilusios, tik apiplėšia darbo žmones, kai algos palieka nepakeltos, partijos pareiškime pasakytą.

Asbestas teršia geriamą vandenį

Duluth, Minn. Du tarptautiniai ekspertai tyrinėja, kiek asbesto nuosėdų yra geriamajame vandenyje iš Superior ežero, kurį nuolat teršia Reserve Mining kompanija.

Tiedu daktarai nurodo, kad asbestas yra žalingas žmonių sveikatai, gali būti vėžio ligos priežastimi.

OTTAWA. Kanadon atvyko Indijos premjerė Gandhi, baigusi vizitą Jugoslavijoje.

Pramogų Kalendorius

LIEPOS 1 D.

Worcesterį, Olympia Parke, įvyks spaudos piknikas, 12 val. diena, Rengia LLD apskritis ir Naujosios Anglijos Moterų Sąjūsis. Bus duodami pietūs. Taipgi bus meninė programa.

RUGPĖČIO 19 D.

"Laisvės" direktoriai ruošia pikniką Forest Park, Woodhaven, N.Y. Bus pietūs. Jeigu tą dieną lytų, tai pietūs įvyks Laisvės salėje. Pradžia 12 val. dieną.

Mano pastabos

Brooklyno kunigų "Darbininke" (birž. 22 d.) skaitau pranešimą, kad Jurgis Šarauskas tapo įšventintas į kunigus. Atspausdinta ir jo nuotrauka. Dar jaunas vyrukas, atrodo gerai.

Žiūriu ir stebiuosi: Kas jį paveikė arba nuteikė mokyti kunigavimo? Silpna valia, tingėjimas protauti ar išauklėjimas? Šiais laikais, šioje mokslo ir pasiekimų gaidynėje, jaunas lietuviukas pašvenčia savo gyvenimą žmonių klaidinimui, žmonių tamsinimui!

Iš kitos pusės - nereikia nusiminti. Kaip žinia, kasmet tūkstančiai katalikų bažnyčios kunigų meta kunigavimą ir pradeda gyvenimą daryti iš teisingo, garbingo darbo. Reikia tikėtis, kad ir kun. Jurgis Šarauskas dar susipras ir pakeis savo gyvenimo kelią.

Tos pačios dienos tame pačiame kunigų laikraštyje, matyt, per neapsižiūrėjimą, įdėtas straipsnis, kuris labai skaudžiai užvažiuoja per nosį Lietuvos niekintojams ir šmeižikams. Tai padaryta straipsnyje "Malonu girdėti, kad ir kiti pastebi, kiek mes skiriamės nuo Maskvos". Raštas sulipdytas iš "Baltimore Sun" korespondento Michael Parks pranešimo, kuriam, tarp kito, rašoma:

"Tiesa, kabo sovietinės vėliavos, Lenino paveiks-lai, raudonarmiečiai ap-link - tai įspėjimas, kad esi Sovietų Sąjungoje. Tačiau Vilniuje žmonės vaikščioja neskubėdami, ir krautuvės yra aprūpintos, vitrinos papuoštos. Prie maisto nėra eilių, išskyrus tam tikrus laikotarpius".

Betgi tie patys rašeivos iš "Darbininko" ir kitų lietuvių tautos apilaišy-leidinių metai iš metų kasdien mums pasakoja, kad mūsų gimtasis kraštas visiškai komunistų nuskurdintas, kad jo žmonės badauja, neturi kuo apsirengti ir t. t.? Korespondento Parks pastaba paverčia niekis visus tuos šmeižtus.

VIETINIS

Skaudžiai susižeidė

Antradienį į "Laisvę" buvo užjęs draugas A. Meškėnas. Jis pranešė nemalonią žinią. Jo žmona Paulina prie namų eidama parkrito ir labai skaudžiai susižeidė. Nusilaužė vieną ranką ir užgavo ke-lią.

Labai apgailestaujame ir linkime Paulinai greitai ir pilnai susveikti.